

בתנאי הזיכרון עשוי להיות השפעה על
הנפש, הבריאות ועל מערכות החסי. נוסטלגיה
הוא מונח שמטמעות גאוגרפיים והתרבויות על
העבר, על פי רוב תוך איזאלטציה
של (ויקיפדיה). מחקרים הראו שנוסטלגיה יכולה
לענות תחושה המקדמת ומשפרת את הרווחה
הנפשית משפעה על אושר וסביעות רצון
מאברה יצירות ראשונות החיוביים ומקלה על
ראשונות שליליים. אבל לא רק
היא תופעה יחידת המשלבת תחושות וראשונות
חיוביים ושליליים. בכל פעם שצולה זיכרון
נעים, הוא אורם לנו להראש חום
אהבה ושיכות עם זאת כמעט בו
זמנית אות זיכרון חביב עלול להציג
גם ראשונות כמו אבדן, כאב ועצב
מורכבות של גם וגם
מראים שנוסטלגיה השפעות חיוביות על רווחתנו
הנפשית ישנם מספר מחקרים המצביעים הפוק
תחושת כאב, קושי ומצוקה עלולים
להציג לעובת זיכרונות נוסטלגיים. אדם יכול

להיזכר בהתפקדות בעבר הורוד ולהשוות את
מצבו הנוכחי הפחות מזהיר, ולשקוע בכאב

להיות כלי נהדר לשיפור החוויה הראשית
היא יכולה לסייע בזמנים קשים להתגבר
על פחדים, לתת לחיים יותר משמעות
להזכיר לנו בתקופת הקורונה, את העבר
הלא רחוק שאיננו כעת אבל יחזור
בעתיד למקומו הטבעי (פחות או יותר)

מתעוררים כששומעים מוזיקה, צופים בתמונות בסרטים
המתחילים לתקופות מאושרות וכאשר פוגשים אנשים
מהעבר, אתם חלקם זיכרונות חיוביים. שיט
בזיכרונות נעימים עשוי לשפר את מצב
הרוח ולעורר השראה, הנעה לפעולה ומוטיבציה
ביכולת של נוסטלגיה לספק חלון את
העצמי האמיתי, לתת תחושת משמעות להווה

נוספת עליה מצביעים מחקרים - אנשים
המשתמשים בזיכרונות נוסטלגיים חיוביים, מתמודדים היטב

עם סואות בראותות יש להם יכולת
לאבה להביע את ראשותיהם, להתחבר לאחר
לבקש עזרה ומשפחת מערכות יחסים
מחברת בין העבר לעצמי הנוכחי, זיכרונות
אלה יכולים לפתח, לשמור ולהחזיר את
תמונת ההווה האישית בעת מצוקה. מסייעת
בטיפול המשאבים הרגשיים, תמונת הערכה עצמית
ומצב רוח חיובי

חוסן פסיכולוגי: בהשוואה לזיכרון ראש, נוסטלגיה
היא כמו לבישת שכבת נוספת לפני
שיוצאים לחורף קר – המעיל חוצץ
בין לבין איום האור הקר. זיכרונות
נוסטלגיים שונים מאוד מסוגים אחרים של
זיכרון. יש להם איכות ראשית הנמצאת
בזיכרונות משמעותיים, בעיקר עבור אנשים שבעת
מצוקה שוכחים מה היה בעבר ורואים
עצמם רק בפרספקטיבה העכשווית
לשמש לאבות מערכות היחסים שלנו במחקרים
נמצא כי לזכור תקופות האבות במערכות
יחסים יכול לספק דחיפה ראשונית לשינוי

רצון מהקשר, לחוות מחדש זיכרונות חיוביים
ראשית חיוביים וחיבה. יחד עם זאת
הישענות יתר על זיכרונות עבר של
חוות אושר ושמחה עלולים לפעול בטווח
הארוך, כמו בומרג. משום שהעלאת זיכרונות
חיוביים עלולים להפנות את תשומת הלב
למה שחסר במערכת היחסים הנכחית
כדי להילב עם ההווה. אין זה
רצון מוצלח לחיות בעבר ולהתעצב יתר
על המידה לימים עברו. לעתים אנשים
מאצים למקום בו הם עוסקים בזיכרונות
מהעבר המעכבים חיים פעילים בהווה המתבטאים
בהתקדמות
חרב פיפיות; אותם זיכרונות נוסטלגיים המביאים
אתם לוב, שמחה וחיוך עלולים בראש
להפוך לתמושת עצב ואוש לעתיד. לפאז
באופן קבוע או זמני בתמושת הרווחה
הראשית
על הנוסטלגיה במרחב הבריא, חשוב כיצד
להשתמש בעבר כדי לפתור סואות בהווה

והעשיר את חיקי במילים אחרות חשוב
על נוסטלגיה כדרך לעשית מסע קצר
במנות הזמן הראשית למחזות החיוביים בעבר
ביכולת לאסוף זיכרונות ותבנות אשר יליו
ויסעו לק לשמור ולצור עתיד טוב
יותר לעצמך

העיתונאית היתה מדנה רב לאומית ורב
תרבותית שבתוכה והדת בלבד, היא אשר
קבעה את השתיכות הפרט לקבוצה הלאומית
הקהילות היו מאורגנות כיחידות מנהליות עצמאיות
לדאמה היתה קהילה נוצרית אורתודוקסית או
קתולית קהילה יהודית וקהילה מוסלמית מנהיגי
הקהילות היו האחראים על גבול המסים
מקהילותיהם

של המאה ה-19 זיכרו מרבית המוסלמים
באיזור הסהר הפורה ובמדינות צפון אפריקה
דאליקטים ערבים שונים, אך לא היתה
קיימת בקרבם תחושת השייכות לעם ערבי
עדות לכך היתה התאבדה הפושרת של
התושבים המוסלמים בסורה האדומה על נסיון

של מותחן צ'י להקים אמפריה ערבית

עשר שנים (1830-1840) שלט מותחן
צ'י בסוריה, הציג את התרבות הערבית
ולא את האיסלאם כבסיס אידיאולוגי לליכוד
כל עמי האיזור, נסיון אשר לא
הנה תוצאות מידיות

שהנהיג מותחן צ'י הותירה עקבות חזקים
אך הארם החשוב ביותר היה הקמת
בתי ספר ומכללות שבהם לימוד והוראה
נרחבת ופתוחה, חשובה במיוחד היתה מלאכתם
של המיסיונרים האמריקנים הפרוטסטנטים שהקימו תחילה
בבירות ואחר כך ברחבי סוריה בתי
ספר ששפת ההוראה בהם הערבית על
מנת להעניק השכלה מעמיקה לתלמידים דוברי
הערבית המסיונרים הזמינו מארמניה מכבש דפוס
כדי שיוכלו לפרסם ספרי לימוד בערבית
דבר זה אפשר להם להשתמש בערבית
בכל תחומי הלימודים ובכך להעמיק בקרה
לתלמידים את המודעות לתרבות הערבית

לזכור שעד אותה עת לא היה
בסוריה אפילו מכבש דפוס אחד בערבית
כלומר לא הודפסו ספרים ולא עיתונים
בשפה הערבית, גם הישועים, (כת נוצרית)
מילאו תפקיד, גם בהכניסם לסוריה מכונת
דפוס ב- 1847. עד אז
לימדו בתורכית בכל בית הספר התיכוני
והיסודיים

לומר שאי היעלמותה של השפה הערבית
במשך כל מאות של שלטון התורכים
היה בזלזול שתי סיבות: האחת, היות
שפת התפלה של המוסלמים בערבית והסיבה
השנייה, היות מרבית האוכלוסיה אנאלפאביתית ובזלזול
סיבה זו לא היא: ככל לבית
הספר ולא רכשו את השפה התורכית
הרעיון של כיעל אזרחות ערבית הנשען
על מורשת תרבותית וטריטוריה משותפת נתן
למיצוט הנוצרי בסוריה את אפשרות להיות
שוים לרוב המוסלמי, אי-לכך בתחיל הנוצרים

לבעות עתיד סביב עברם כקבוצה, מה
שמכונה "ד"מה" (מאמנים באל תחת אסלאמי)
של דוברי ערבית
היה פצילות עניפה בתחום החינוך בארץ
בשנת 1882 נוסדה "האגודה הפלסטינית אורתודוקסית
מטרונית של אגודה זו כפי שהוצגו
בתקופה, היו בעיקר חקר הארץ והמקומות
הקדושים בה, על מנת להפיל מידע
זה בתוך חוסה, סיוע לצעירים הרוסיים
המבקרים בפלסטינה, יסוד בית ספר, בית
חולים ואכסניות, כמו כן השתתפה
חומרת ומורלות לעצדה היונית אורתודוקסית בארץ-לכנסיות
של העדה ולאנשי הכמורה שלה. בשנת
1882 הקימה האגודה בית ספר בכפר
מזידל ע"י נצרת ובישובים אחרים דוגמת
כפר יאסיף, רמה וסגרה
אלה לא שימשו בעל המחסור במורים
אי לכך, דאגה האגודה להבאת מורים
מוסמכים מרוסיה ועשה נסיון ראשון להכשרת
מורים מקרב האוכלוסיה הערבית הפלסטינית סמינר

לתלמידים הוקם בעיר בשנת 1886 ובמקביל
הוקם סמינר לבענע בעיר בית ע"י
ירושלים . במאה ה-19 היו אלה
הנצרים הלבנע הראשונים אשר פתחו את
התרבות הערבית כניאוד לתרבות העותמאנית ע"י
בן נוסדה לראשונה "אאודת האומניות והמדעים
האאודה נוסדה בשנת 1847 בבירות ע"י
קבוצת נוצרים ובראשה עמד נאציף אל-אזי
שכתב מספר ספרים בדקדוק ערבי ונוד
מספר ספרים ששימשו שנים ארוכות את
בתי הספר ותחמו להתעוררות השפה הערבית

הצוו אשר הנהי שוין בן כ"י
אזרחי האמפרה ואשר הוצע ע"י הסולטאן
בשנת 1856 הציגו המוסלמים בסוריה לנצרים
מ"אאודת האומניות והמדעים" (4) לפרק את
האאודה שלהם ולהצטרף לאאודה אשר נוסדה
בשנת 1857 "האאודה הסורית למדעים
ליסד אומה ערבית חילונית עורר מספר
איטלקיאליס ערבים, אך קשה היה להמונים

ולכונת הדת המוסלמים לקבל רצון אומה
ערבית חילונית
למצבה היא מצודד של התנועה הלאומית
בתקופה ההיא נתן למצוא בכתביו של
עבד אל-רחמן אל-כואכבי (5) אחד הווי
הדעות הערביים החשובים במאה התשע עשרה

כואכבי אשר ישב בבית סוהר מספר
שנים בגלל ביקורת על חזנות השלטון
הטורקי, הוא ברח למצרים בסוף המאה
ה-19 ושם הוציא לאור פרסומים בהם
מתח ביקורת על חשבת של אנשי
הדת אל-כואכבי הדגיש את התפקיד המיוחד
שעל הערבים למלא בהשבת כבוד ומעמד
דת האיסלאם. כפתרון הוא הציע שתואר
החליף יוחזר לצאצא משהט "קוריש" (משפחת
הנביא מוחמד), ושמקום מושבו יקבע במכה

לא- נציג עצור אשר היה ערבי
נוצרי שהתישב ולראשונה הוא אשר הביע

את רצון האומה והמדינה הערבית עצור
"יסד את "ליגת המועצות הערבית" כמובן
"יסד כתב עת בערבית בשם "ליגת
המועצות הערבית", וכתב ספר בצרפתית "התעוררות
האומה הערבית באסיה התיכונה", בספרו זה
כתב נציג "קיימות שתי תנועות לאומיות
חשובות דומות בטבען ועם זאת מתנגדות
זו לזו, שלא עוררו עניין זה
תשומת לבו של איש, מתנגדות בשעה
זו בתעוררה האסיאתית; קיימת תופעה חדשה
של התעוררות לאומיות ערבית מודרנית, אם
מזה המאמץ הנסתר של היהודים לשיקם
בקרוב מידה גדולה את מלכות ישראל
הישנה. שתי תנועות אלה עתידות להילחם
זו בזו

את עצמכם

יצא לכם במהלך חיכם לרכוש מכשיר
חשמלי: טלפון נייד בארסא מתקדמת שצוין
מתוכם וכי"ה. סביר להניח שלמכשירים אלו

למה דף הנחיות שימוש. אילו אנשים
אתם? מאלה שקוראים כל אות ומילה
בדף ההנחיות או שאתם מאלו שאוהבים
לחקור לבד, באמצעות ניסוי ולעיה ואפילו
לעיה

עלות (במקרה הזה בזבז זמן) מזה
ועלות (בקראות ודע בהפעלת המכשיר) בואו
נעשה חושבים: בהנחה ואתם משתמשים לטפוס
הראשון, האם קריאת חוברת ההפעלה סיעה
לכם להכיר את כלל פעילות המכשיר
על בורז והאם זמן העמידה היה
שווה את זה

ואתם משתמשים לטפוס השני אמנם חסכתם
הרבה זמן בקריאת כל ההנחיות וחקרתם
בעצמכם את הפונקציות העוזרות אותן רציתם
לדעת אך לא את כולם, אולם
חסכתם זמן

שני האופציות מהי הדרך היעילה ביותר

קיימת תשובה חד משמעית שכן התשובה

לעוה בארמים משתנים כאן: אופי המכשיר
סגנון האדס והפונקציונליות הנדרשת מאותו מכשיר

הקשר בין מכשירים חשמליים למהלכים עסקיים

נעבור לעולם התוכן העסקי ונעשה אנלוגיה
ממכשיר חשמלי, לתוכנה לעיהם עסק ע"
פצולות מסמכים ותענים

נשווה בין שני טיפוסים האישיות: האם
כאשר אתם בוחרים תוכנה לעיהם עסק
אתם מנסים לעמוד את כל הפונקציות
בתוכנה ומתאימים את העסק אליה או
שנא מתאימים את התוכנה למהלכי העסק
ועם הזמן מפתחים ולומדים עוד פונקציות
שמסייעות ביצילות התהליך

העסק או אראן אותו אנו מנהלים
או עובדים עבורו, קיימות מספר תוכנות
המכילות את המידע העסקי של אותו
העסק

עסק קטן המפיק חשבונות מס לעקורות

(תלין ידנית תלין מחושבות) ושאר הפעילות

העסקית מנהלת אצל חאה חשבון או

אפילו בראש

תוכנה, עסק ביעני ישתמש בתלין קטן

מהפונקציות שלה, כדוגמת: תליכי סחר ומכר

ואילו עסק אדום, ישתמש בפונקציות ותליכים

רבים יותר

עסק נדרשת האדרת התליכים ובצומם. תליך

עסקי הוא המנע של שרשרת הפעילויות

בעסק והם היוצרים יחסי אומלן בין

פעילות לפעילות

ההאדרה לתליך עסקי נכון והאם יש

בכלל האדרה כזו? והאם המאפיינים המאדרים

תליך עסקי נכון וכיצד תליך עסקי

נכון יכול להיות להאדרת רוחיות? כל

זאת במאמר לפניכם

תליך עסקי

עסקי הינו תליך שלם שמורכב ממספר

מאפיינים ופעילויות הקשורים זה בזה שכל

פעילות תלויה בא שלפניה וכל תוצר

ממנה מוביל לפעילות הבאה

התהליך העסקי

כל פעילות/שלב בתהליך מקבל נתונים, מעבד

אותם ומייצר נתונים לשלב התהליך

הסדר בתהליך הוא הקובע מהי שרשרת

הפעילויות ואת המיקום של כל פעילות

בשרשרת - הן המשימות הנדרשות בכל

פעילות על מנת שהתהליך ירוח ומשיק

לפעילות הבאה

המאפיינים בתהליך מוצגים ובחרים הטל, התהליך

יורם ויצע לתוצאה הרצויה. לעיתים, לאחר

שהמאפיינים מוצגים ובחרים, התהליך עצמו ארוך

ומסורבל ואז לבבוב משאבים בעסק

תהליך עסקי נכון

עסקי די דומה לתרשים זרימה ולתוכנית

מחשבה. תרשים זרימה הוא תרשים המכיל

רשימות פעילויות שכל פעילות קשורה לשניה

וכל פעילות מקבלת נתונים ומסרת נתונים

התרשים בונים תוכנית עבודה, המורכבת מרצף

שם פקודות שמציעות אחת את השנייה
ומביאות לתוצאת התוכנית. ניתן לכתוב תוכנית
בכמה תצורות: כאשר התוכנית כתובה נכון
זמן ההרצה שלה קצר, לעומת זאת
תוכנית הכתובה באופן מסורבל עשויה להביא
לאותה תוצאה אך בפרק זמן ארוך
יותר וכידוע, הזמן הוא משאב יקר
מאוד בכל עסק

להצביע על יעילות בתהליך כאשר המטרה
הנשגבת בתהליך בזמן האופטימלי, ללא בזבוז
זמן

זמן

זמן יכול לעבוד ממספר סיבות

ידנית - ישנן פעולות הכוללות הצנע
של נתונים. כאשר הנתונים הם קבועים
מומלץ למצוא להציג בתהליך באופן אטומי
ללא התערבות ידנית

מחובה - נוצרת כאשר מציגים עודף
נתונים. חשוב לבדוק היטב האם הם

בהכרח מסייעים לו או שהם מכבידים

על התהליך

טקסטואלית ולא דרך טבלאות - רצו

בתהליך נכון להדגיר רשימות נתונים הנלקחים

או רשימות כך שאם בכל זאת

נדרשת הנמס, הם ישלפו מהן במקום

להקיש את הטקסט ידנית הקשת טקסט

ידנית עלולה להוביל לטעויות כתיבה, לסאעו

כתיבה לא יציב וקשה לעקוב את

המידע לפי מעל חופשי

המפצלות את התהליך - הכוונה בעיקר

לעובדים, למקורות חיצוניים (כמו לקוח/ספק/חברת שירות)

ולדו"חות

התהליך, במיוחד העובדים צריכים לדעת את

כל האירועים הקשורים לתהליך כולו וחשוב

שיבין איזו השפעה יש לפעולה שלו

על התהליך, למה היא מובילה ומה

מטרת הפעילות כאשר העובד מבין את

התהליך כולו, הסבירות שהעובד ידע על

הזנת אינפורמציה, יזן אינפורמציה שאינה או

יבצע את הפעולה בצורה שאיה קטן

לפתח דו"חות בקרת תהליכים שרצים בכל
תקופה ומוציאים את התענים החריגים/השגיים, בהתאם
להגדרות שניתנות מראש. באמצעות דו"חות בקרה
אוטומטיים, ניתן לנהל מעקב צמוד אחר
התהליך ולוודא שכל הישגיות בו מביאה
או מפעילות אותה בצורה תקינה
נוספת למעקב עצבון תענים שאי, נעשית
דרך חוקים עסקיים המאפשרים לתת התראות
מתאימות בהקדמת מידע שאי, דרך תזכורות
למשתמש במידה וחסר מידע רלוונטי וכן
באמצעות שליחת מילים אוטומטיים ואישורים

למנהלים או

עובדים

נוספים שקשורים לאישורים בתהליך
מזה הישגיות החיצונית בתהליך (לקוח/ספק/חברת שירות)
אמורה להיות באמצעות טכסים או מסמכים
מובנים שנשלחים או מתקבלים על ידי
לדוגמא: רצוי לבצע הזמנת רכש ממוחשבת

מהמחרכת לספק ולא הכמעט אלפונת במסמך
או במייל, שהרי באמצעי מדיה כאלה
קשה לערב את התענים בצורה מובנית
המידע המתקבל חלקי, או שלא מאיץ
לשאר הישיות הרלוונטיות בתהליך ומצב כזה
אורם לעיכוב וסרבול בתהליך
פגמים שמעלים את המשפט "זה לא
התפקיד שלי"? הזדרת התפקיד ותחומי האחריות
של כל ישות בתהליך הינם הכרחיים
לתהליך ומטרתם למנוע מעברים וטראורים מיותרים
בין מתלקה למתלקה, בכדי לקבל מידע
או לבצע פעילות מסוימת
בתהליך
והמיקום של כל אירוע בתהליך הינם
מרכיבים חשוב מאוד לזרימת האינפורמציה ממתלקה
למתלקה. כאשר הסדר מובנה ומתוכנן ע"
תכנים זרימה, כל ישות יודעת מי
היה לפניו ומי ממשיך אחריה ויש
לה יכולת לפנות לאורמים הרלוונטיים במקרה
של חוסר בהירות בתהליך

מאד שהתעליק יהיה אמיש ולא נקשה
ובכל שלב תהיה אלטרנטיבה, במקרים שתוצאות
השלב הקודם שאינה או מעוכבת או
כאשר חלק התעליק לא מיושם באופן
מלא. כל זאת כדי לאפשר זרימה
של התעליק, שהרי המציאות היא דינמית
וקשה להאיץ לרימה אבסולוטית של תכנון
מולד ביצוע

שלב התעליק נקרא אירוע. האירוע בפני
עצמו מהווה תהליך תוכנית ומכיל רשימת
פעולות שיש לבצע. פעולות אלו חייבות
להיות ברורות למבצע ורצוי שתהינה פשוטות
כאשר ישנה פעולה מורכבת יש לפרקה
לאורמים, כך שתהיה מורכבת מתת פעולות
פשוטות ותהיה קלה לביצוע. באירוע יש
להתחיל את המבצע ללא שינוי ואלטרנטיבות
לביצוע הפעולה במקרה של תקלה. כמו
כן יש לעדכן בתוצאות הרצויות וביצוע
בדורות עליהן נדרש עם מנת לוודא

שהתהלך הושעם

שמבצע הפעולה יסכים ויהי כשר לבצע

את הפעולה, כדי שזו תבוצע על

הצד הטוב ביותר. לכן פעולה יש

להקצות מבצע ראשי ומבצע אבוי, למקרה

שהמבצע הראשי לא יהיה זמן לבצע

את הפעולה

טוב הוא תהליך יעיל. היעילות נמדדת

באופן בו משקיעים ואליו מנתבים את

משאבי העסק. כאשר התכנון מפורט, ברור

ומובנה, ביצוע התוכנית הוא קל, פשוט

וחוסך הרבה זמן

לא להקל ראש בתכנון, לסמוך על

הזרע, על אחרים או על טיח באמתלות

כמו "יהי בסדר" או "נלמד תוך

כדי", אלא להעלות את מידת האפשרויות

לחקור ולשאול שאלות. זאת בכדי שבמבחן

המציאות עבור כל אתגר או בעיה

ימצא פתרון מובנה מראש

פרוירט   היא הפתרון האולטימטיבי לתכנון

תהליכים עסקיים אפקטיביים ורווחיים, שכן היא
מאפשרת לבצע אותם בצורה אוטומטית באמצעות
פעולות של בקרה וביצוע ולערוך את
כל הנעשים בתהליך. מיישם טוב יוכל
להטמיע את התהליך מתחילתו ועד סופו
הכולל את כל הפרמטרים/הנמענים והדו"חות שכלולים
בו

עבודה יעילה היא רוחי, חסכוני ומשתמש
בתבונה בכל משאבי העסק
מתבטא בזמן עבודה: ההספק של העובד
בתהליך עבודה מובנה וברור גדול יותר
המאורבות שלו בתהליך גבוהה יותר, בהתאם
לדע ולדחמחות שלו כמובן. הוא מבין
מה עליו לבצע. התהליך מורכב ממנעני
בקרה על איכות העבודה, כך שבמידה
ונצטרך טעות היא מיז מתקנת ובכך
מיעלת אותה

בכח אדם: זהו פועל יוצא של
תהליך תקין ויעיל, שהרי התהליך מכיל

רק את המעורבים והוא בחלקו אולמטי

והכרחי להציג את סגרת התוכנית בפני
כלל המשתתפים ולהבהיר בפניהם את כל
האירועים המעורבים בתהליך, על-מנת לקבל מהם
פידבק ולטפל באתגרים באמצעות מתן פתרונות
רלוואנטיים ויצרתיים

רווחי הוא כזה שיוצג לייצג תהליכים
ולעשות שימוש בתוכנות או יישומים שמסייעים
לו בכך

אם כיום אנחנו פתוחים לדבר כמעט
על כל נושא בעולם, כאשר הדברים
מאצים לארושן, הדרך לספר על תהליך
הפריצה, מלווה במבוכה ובתחושת בושה בעיקר
כאשר מאץ הזמן לשלף משפחה וחברים
השיתוף עשוי להיות קשה, מביק ולעיתים
קרובות מתלווה לכך, תחושת בושה וכשלון

איננה ראש מקדש. היא בעיקר אורחת
להסתרה ואורחת להיתקצות במקום, זמן ארוכים

מאידך, שיער עשוי להתרחש אם תזכר
על הדברים, באלו לב ובכנות אשר
יביא עימו הקשבה, אמפטיה, תמיכה והכרה
זאת לצד עקת אחרות (חלקית או
מלאה) על המצב שנוצר
אדם לאדם להראש בווה ענוכה איושו
חלק מהבושה, נוצרת לענן התרבות והסביבה
קבל עם ועדה עד עולם יחד
ולמלא את צרכיו באחד לשני כמעט
בכל תנאי. אבל, כל מי שניהל
ומנהל מערכת יחסים זואית ארוכה טווח
יודע כמה מאתגר עקיים זואיות מוצלחת
בעקבות מזוהר ברף גבוה כדי ששני
אנשים ישארו יחד בטוב, למשך שנים
ארוכות ישנם רבים המאצים להישל זה
אחרים מוצאים שאינם מסוגלים לעמוד במשימה
זו. ישנם אחרים החיים בזואיות שאיננה
מספקת אך לא מספיק קשה כדי
שיצבו
נוסף בנישואין ארוכים, היא לעמוד במשימה

החברות והקשר הרשמי בזואות, זואות שאינם
צולחים את אתגרי החיים ואינם מצליחים
לזשר על פצרים רשמים, אינטימיים, כלכליים
חברתיים, משפחתיים וכו', יהיה לשמור על
חברות לאורך שנים. קשר ארוך (כמו
כל קשר) מצריך השקעה כדי להתקיים
השקעה שתאפשר גם לכעוס, לא להסכים
להיפגע ולהיעלב, אבל לדעת שבסופו של
דבר, ישנה חברות הנותנת בטחון בקשר

משמע במהלך החיים. זואות בראשית דרכם
תמיד יודעים או מבינים הצרכים הרשמים
שלדם או של בן הזוג. השלם
בו זואות מתחילים להתרחק ונישואים רבים
מסתיימים. לא תמיד סיום הקשר הזוגי
שווה ערך לזואות כושלת, לפצמים אלה
הצרכים הרשמים שמשתנים, פצרים אשר מתסכלים
וכואבים מכדי להישאר
מהזואות מנסים לעבוד על הקשים בטיפול
פרטי ו/או זוגי, בניסיון להבין שהצרכים

הרשעים, היכולות והמשאבים לשני - שונים
מהאחד לשני. לא תמיד יכולים לגשר
בכוחות עצמם, עם פגמים אלה. מכירה
זאת, אשר פנו לטיפול בטרם התעלמו
להתגרש. השקיעו מאמץ להבין את הדינאמיקה
שהשתבשה או שכלל לא התבססה וארמה
לאומללות בקשר. אהל הם למדו להתגרש
בעיקר כאשר ישנם ילדים
לפנות לעזרה בטרם מתעלם להפרד. לא
תמיד זריק לפנות לאיש מקצוע. לפעמים
את העבודה יכולים לעשות ספר לעזרה
עצמית בני משפחה שקולים, חברים נאמנים
אשר יכולים להביא נקודת מבט
רחבה יותר. למעט מקרים של התעללות
שעלולה להיות איום חמור עם
המצב הפיזי

סיבה להתבטא באיושן. עשיתם את כל
מה שניתן לעשות ובכל זאת העצתם
לדרך לא מוצא, סתם, לתחושת און
בררה אלא להפרד. בסופו של דבר

פרדה כחכה ביאלי ושתל אחרים. זה
רע חשש ופאע. שתל בהתלה להתגרש
רק כאשר אתה בטוח לחלוטין, עשית
כל מה שיכולת ואין דרך אחרת

קל לשתל בהתלה להתגרש. זו תקופה
פאעה, שמור על עצמך. על מה
אתה מראש לנכח הפרדה ומשמעותה, מהלי
להשמיץ או להשחיר את בן הבוג
דבר רק על עצמך, על מה
אתה מראש, עשית או עושה כדי
לעבור את התקופה. דבר על הצער
הכאב התקווה ועל העתיד לבוא. על
איזון והקשה לדברים שהאחרים אומרים, גם
אם הם מנסים לארר אותך לראשות
אשם, כעס ופרובוקציה. לפעמים הם מעצם
רצון הפרדה ומאבים בהתאם
להימנע מתאבה ראשית סוגרת דבר באמירות
כלליות על מורכבות המצב. אם תכנס
לויכוחים והוכחות על הצדקת האיחוש. פשוט

סיים את השיתה עם אמירה שתשקוף
את הדברים ואתה בטוח שכל מה
שנאמר בא מכוונת טובה ודאגה
הארושין ובכלל, מנת להפוך את החווה
הראשית למעשית יותר, היה אדיב ואלה
חמלה כלפי עצמך. התרחק הארמים לך
לכעוס, להתכנס ולהתבייש במעשיך. צור סביבה
מעגל של אנשים המציעים תמיכה חברתית
חיובית ומעשית. סיכוי יותר מסביר שמאמצים
אלה יהפכו חווה קשה למעט פחות
קשה אשר תלווה אותך לשלב הבא
בחיים

היחסים הקרובות ביותר שלענן הכעס עשוי
להאן עליהן מפני כאב הבושה
פוגעת ביכולת להקשיב ולעסוק בדברים ברמה
אינטימית עמוקה. לעיתים קרובות כעס יכול
להיות תגובה ממסכת מפני הכרה וקבלה
של בושה אותה חווים. הדברים ניכרים
בעיקר במערכות יחסים אינטימיות בהן כעס
יכול להיות מסך עשן המסווה בושה

ומערער קרבה ותיבור אותנטי
כראש שלילי, הנבע משפט והערכה עצמית
מי אנו כבני אדם. בושה ואשמה
הולכים יחד, כמעט תמיד. אנשים עשויים
לחיות בושה בהיבטים ספציפיים כמו: דימוי
ומאפיין אף, ראשות אינטליגנציה, מיומנויות או
התנהגות. אך המיקוד זה עשוי ליצור
ביטוי מודע, לתפיסה לא מודעת של
להיות חלש ופאסי. מסיום מיקוד זה
זה, הוא קצה הקרחון, של דברים
עמוקים יותר
הוא אות קול פנימי, קשה וביקורתי
שאומר שאנחנו "פתוחים...". כאשר משווים
עצמנו לאחרים. זהו הדיאלוג הפנימי שיכול
לספק מחשבות וראשות המובילים לדיכאון וחרדה
עלולה להיות מושרשת בלדות, בהזנחה ראשית
פיזית או אחרת. תוויות אלה מותירות
לך ללא כלים, מוצף ומבולבל, החווה
קושי בהתמודדות להסיק שהוריו יודעים מה

נכון עבדו ואין להם כוונה לפאז
בו, שהם אומרים לאמיתיה. הוא עשוי
להאמין שהוא אשם ועקוב. זו עצם
חוסר הנחת והאשמה העצמית על הכעס
הם הדלק המזין את תחושת הבושה

הפכת לאיש פנימי על תחושת העצמי
והרוחה הראשית ומחמירה אותה. לכן, האדם
יעשה כל שביכולתו למצער, להכחיש, ולדכא
תחושה זו. לעיתים, בניסיון לתקן את
תחושת בושה, האדם הופך לפרפקציוניסט, חרד
מטעויות וחזר מוטיבציה להצליח בכל מחיר
לעיתים במאמץ לספק נרטיב נגדי לתחושת
האשמה, היא עלולה להתחלף בצורך שאחרים
יעריצו אותו. מדובר במספר אסטרטגיות שאנשים
עשויים לנקוט כדי להעלות את תחושת
הערך העצמי בעיני עצמם ובעיני אחרים

השפעה על מערכות יחסים, משום ששם
הכי חשובים לביקורת אמיתית או מדומינת

אִינְטִימִים מַחֲזִיקִים אֶת הַנְטִיָּה לַחוּשׁ שֶׁסּוֹכְלִים

אוֹתָנִי בַּמִּקּוֹם בּוֹ אֲנִי הַסּוֹכְלִים הַקָּשִׁים

בְּיוֹתֵר שֶׁל עֲצָמִי לִכְנֹ, אֵין זֶה

מִפְתִּיעַ שֶׁכֹּאשֶׁר אֵין נוֹשָׂאִים אֵינֶנּוּ בּוֹשֶׁה

אֵין עֲשִׂיָּם לִבְנוֹת חוֹמָה רִשִׁית שֶׁלֹּא

מִפְּנֵי אִיִּם זֶה

מוֹדְעוֹת לְתַפְקִיד הַבּוֹשֶׁה בַּחֲיִינִי, עֲלֹם לֹאֲרוֹם

לְקוֹשֵׁי בְּאִינְטִימִיוֹת לְעֲרָעֵר אֶת הַיְכוּלָה לִפְתֹּחַ

בְּתִיחוֹת וְאוֹתֵנִטִיוֹת בַּמַּעֲרֻכּוֹת הַיְחָסִים וְהַקְרֻבּוֹת בְּיוֹתֵר

שֶׁלֵּנוּ הַבַּחֲד שֶׁהַבּוֹשֶׁה תִּתְשֵׁל, עֲלֹלָה לֹאֲרוֹם

לְתַעֲרוֹק וְלַתְחוּשָׁה שֶׁל בְּדִידוֹת

קִיָּם הַרְצוֹן לְאִינְטִימִיוֹת וְקִרְבָּה, לְהִיֹּת אֶהְיֶה

וְנֶאֱרָב וְאֵין מַחֲפִשִׁים מַעֲרֻכַת יְחָסִים הַתְּמַכָּה

בְּזִרְקָה זֶה. עִם זֹאת אִינְטִימִיוֹת אֲמִיתִית

מִזְרִיכָה תְּחוּשָׁה בַּלְחֹן הַמֵּאֲפִשֶׁת לְהִיֹּת עֲצָמִי

אוֹתֵנִטִים עִם פֶּחוֹת מִסְכּוֹת בַּלְחֹן בְּקֶשֶׁר

עֲשִׂי לְהַתְרַחֵשׁ עִם אִזֵּם מִשְׁמָעוֹת שִׁשׁ

לוֹ יְכוּלָה לְהִקְשֶׁה לֵּלֵא שִׁפּוֹט, שִׁכּוֹל

לֹאֲמַת וְלֹאֲתַת תִּקְלָה לַחוּוִּיה. כִּזִּי לְהִרְאֵשׁ

בַּלְחֹן בַּמַּעֲרֻכַת יְחָסִים, חֲשׂוֹב לְטַפֵּל בְּנוֹשָׂא

הבושה

התיחסות וטיפול נמצא דרכים להימנע מקרבה
ופתיחות בנושאים אותם חווים כמאיימים. כעס
הוא אחד הדרכים. כעסים תכופים עשויים
להוות מחסום ליצירת אינטימיות וקרבה, במטרה
לא לחשוף את הבושה שחשים. כעס
יכול להיות תגובה והסתת דעת מהסבל
הפנימי – הבושה. ענן עשן אשר
יסתיר את הכאב ולא יאפשר לקרובים
ביותר לסייע. עמוק בפנים מראשים פאזמים
ולא מאמינים שאפשר לסמוך על האחר
ועל האכפתיות שלו. הכי בלתי הוא
לכעוס ולהרחיק כדי לא להראש דתה

שאנשים יתפשו באופן לא מודע, בן
כוח פחות אומץ, שאינו מביע אכפתיות
ואף נטל לכעס. קשר כזה מפתח
את הסבירות שיעלו נושאים הקשורים לבושה
העצמית. כך שמערכת היחסים נשענת על
רחוק ראשי כחלק בלתי נפרד

יכולה להיות מאתגרת ביותר גם במערכות
היחסים הקרובות והאורבות ביותר. להיות חשופים
ופגיעים לכאב ראשי, בעיקר כשהדברים מלווים
בהבשה על העבר שעל איתו קשה
לענות להתמודד, הוא לא דבר פשוט

הוא ראש אנשי כמו כל ראש
אחר. ככל שנפרד וקבל את עצמנו
עם הבושה, כך נפסק עצמנו לעצמינו
לקשרים משמעותיים ומתגמלים עם עצמנו ועם
אחרים. קבלה ולמידה להרפות מהמשקל הכבד
של בושה, מאפשר נוכחות עצמית טובה
יותר בחינוך המאפשר יצירת מערכת יחסים
אורבת

אדם שאנו אורבים, מתחם לזרם או
חברים בתשומת לב וראשונה רבה יותר
מאשר אלינו, נוצרת בעיה. המאמר מתחם
לכל מערכות היחסים הקרובות שבין זואות
הזרם ולזרים (זעירים אחים, בני משפחה
וחברים קרובים

לחץ חשוב לזהות ולנהל את מה
שנו מראשיתם לצד הבנה כיצד אנו
מספיקים על ראשונות ומחשבות – על
האחרים הקרובים לנו ביותר. ההבנה מה
צריך לעשות היא לא אותו הדבר
כמו לעשות את הדברים. לכן, העבודה
העצמית החשובה ביותר, היא למצוא מקום
ראשי לצד השני שמתעלם עליהם
המתקשה לקחת אחריות (כלשהיא) על האופן
בו התנהגות מספיקה על אדם קרוב
לנו, נובעת לפעמים מחוסר יכולת לאמפליה
חמלה וקבלה. זאת בנוסף לתחושה שכאשר
לא מקבלים את דבריו, מעשיו או
דעתו – זו היא מתקפה אישית
לצדו בעיקר כאשר מדובר בקשר קרוב
לא מבינים כמה הוא צודק, בעוד
האחרים טועים. יש בו מעט מאוד
ראשונות לקרובים אליו ביותר. מראש שזכותו
וחובתו לומר ולעשות מה שהוא רוצה
מבלי שיצטרך לדאוג כיצד הדברים שלו

משפיעים על הקרובים לו. בולטת בעיקר
ביחסים בינאישיים קרובים
להסוות נקשות זו, במרחב הציבורי, החברתי
שחשוב לו להראות טוב ומקסים בעיני
הציבור, מבין שעליו לקבל את הכללים
החברתיים המקובלים כדי לזכות באהדה, ומתעב
בהתאם לכך. מאחורי "דלתות סאורות" בד
אמות, הוא מאמין שלא יהיו השלכות
להתעבאות, הוא ינהיג בחוסר ראיות כלפי
הקרובים אליו ביותר
של חוסר ראיות, גסות רוח ועקשנות
ישנו קושי בהתמודדות עם הפגיעה שאורג
לאחרים. ככל יכולת להימנע מראיות אלה
על ידי הדיפה האנטי שיהיה אשר
נעצה להימנע ולעקוף את הפגיעות של
עצמו. תחילת תובנה מתרחשת אם וכאשר
האדם מבין שהוא גם פוגע וגם
פגיע – מודעות זו שעשויה להיות
מנוגדת לעיניו
בין הדמות ה"ציבורית" של האדם לבין

איכות מערכת היחסים הבינאישית שלנו, צלולים
להיות קוטביים. קשה ליישב פער כזה
הצלול לארום ולאורבים, להטיל ספק בעצמם
מכירים. את המשפט "כולם חושבים
שהוא נבזר ומקסים, אלף אחד לא
יודע באמת איך הוא בבית" פצרים
אלה מערערים ומעמידים את הקונפליקט. להסתיר
כלפי חוץ, התעבאות משום שסוג הקשר
הוא אחר. אדם לוקח אחריות על
מה שקורה במערכת היחסים ובלע במח
יד את מה שהאחר מראש, פוטר
עצמו מאחריות על המתרחש. הוא "אלוף
בלעקוף ראשון מעידים. הוא יסרב לשקוף
נקודת מבט נוספת יתעקש בצדקתו התעבאות
זו איננה באה מתופקה, אלא מתולעה
הדבר מקשה עד בלתי אפשרי למצוא
פתרון לקונפליקטים. מישהו בסוף יכנע ויזר

אדם עם הבנה, מודעות ראשית טובה
מאופין ביכולת לפתור קונפליקטים, לשקוף ולראות

גם את נקודת מבט אחרת להיות
מוזע לעצמו אחריות עם מה שקורה
ביחסים. בנוסף, לתחושת חמלה ואמפטיה כלפי
האחרים. אחריות כשהוא טועה ויזע להתעצב
כדי לתקן

אלה אשר לא עוקחים אחריות עם
משמעות מעשיהם, התעבאות או דבריהם
יתחסו אך רק ערשנות של עצמם
יתקשו לראות ולשקול נקודת מבט שונה
מאמינם שהצדק תמיד איתם. קשה עד
בהלך אפשר להיעזר איתם לפתרון קונפליקט
מאובן, אשר ישיב את רצון כל
הצדדים. חשוב לזכור שמדובר בהתעבאות האנטי
אשר איננה באה מתובקה, אלה מתולשה
של אדם קשה להודות בה
יכול להיעשות בטיפוס פרטני, זוא, משפחתי
או עם ידי התבוננות עצמית כמו
במראה. לנסות להתחיל לפתח נקודת מבט
נוספת, גם אם לא מסכימים לה
לדעת לסאת מהעמדה המתבצרת, להתעצב ולחפש

בתרן אשר יאפשר חילוף מהתקיעות אשר
יאפשר קשר בריא, טוב, מאוזן ומספק
יותר ועם כחות מלחמות
בעיות קשה וריכוז ומה שביניהם
כמחצית מהלדים ובני הערר מתמודדים עם
הפרעת

או בשמה העררולאי
זו היא אחת ההפרעות השכיחות בעולם
ניתן גם לעמוד כי
ההפרעות הנפוצות ביותר בקרב ילדים ובני

מחקרים שונים מראים כי ספורט טיפולי
יכול לשפר ולהפחית
של הפרעת קשה
עם פי מחקרו של הפסיכיאטר הערר
גון רייט - חשיבותה של
פעילות ספורטבית קבועה יכולה לתרום ולשפר
משמעותית את תפקודם של ילדים ובני
ערר המתמודדים
וששנו קשר מזהים בין פעילות אופנית

עם ההשפעה על מותו
פי מתקרו של ר"ט, לאימון סדיר
ישנה השפעה ישירה על רמת הביטחון
של הורמוני הדופאמין והנוראפינפרין, הורמונים הממלאים
תפקיד בהסדרת פעולתה של מערכת
של אלו הסובלים מחוסר סדיר של
הורמונים אלו דבר זה משמעותי מאוד
ובכל הסייח
השפעתם של זרימת הורמונים אלו בצורה
טבעית יכולה להשפיע ולסייע רבות
המתמודד עם הפרעה
אפנית עוצרת לעצבים אלו להתמודד בצורה
ישירה עם המכשולים
ביותר כאן: משמעת אראן וסדר, עמידה
בזמנים, וקושי בקבלת
הפעילות אפנית מעמד את העצ להתמודד
עם בעיות אלו ובנוסף מרחם
ההורמונים הנדרשים עבורו ביותר, ואם מסייע
ביכולת עבודה
עצמית שיתוף פעולה, וכמובן שיפור משמעותי

במצב

בספורט יכול למצות את כישוריהם של

ילדים אלו באופן מותאם

שבגלל עשיית פעילות אפנית - החיסרון

הופך ליתרון, מכון

הגדולה יכולה להתפרש כמעלה ולפתח והאנרגיה

הופכת את ילדים אלו למנהיגים חזקים

ובולטים שמעודדים את שאר חברי קבוצתם

בהתלהבות גדולה. כך בולטים הם עלובה

אף יותר, דבר אשר מעודד את

מצב רוחם ומשפר את הביטחון

עשיית הפעילות האפנית לפתח נתן מקום

מעצים עבור אותם ילדים אשר מדאיג

את היכולות הטובות שבהם כאן

אנטלגנציה רגשית אינטואיציה, יכולת קבלת החלטות

מהירות ואנרגיה

מהי בעצם הפעילות הספורטבית המומלצת

התאמת ענף ספורט מאוד חשובה לילדכם

והינה

לעז בהתאם לגילו, תחביביו, יכולת הפיזית

והעצבותו

באלל השפץ הרחב בתמום הספורט נתן

להתאמץ לילדכם

במהרה, באלל שתמום זה מתרחב וזל

לאט לאט ונהיה יותר

המתמודדים עם בעיות קשה וריכוז תמומים

אחד מהם הוא הספורט לענפי

אומנותיות אומנות לתימה, וכל פעילות שמטלבת

עבודה

כדורעף, וכד'...) מכון שפעילות אלו מזריכים

זראת מיקוד

קשר גדול בין תעשה לקשה בענפי

הספורט הלו

כמה טיפים קטנים שיוכלו לסייע במציאת

פעילות נכונה עבור

לזכור כי ילדים עם הפרעת קשה

ורכוז ישנה נטייה מהירה להשתמש מהר

וּבְהִתְאֵם לְכֶּךָ צִרְיָה לְקַחַת בְּחִשְׁבּוֹן שְׁהִינִי
יִכְלִים לְאָבֵד סִבְלֵנוֹת וְעֵינִי בַּפְּעִילוֹת שֶׁלֹּא
עָבֹרִים אִישִׁית לְפִי צִרְכֵיהֶם

לְמַצּוֹא שֶׁפֶה מְשׁוֹפֶתת לְפָנֶי הַתְחַלֶּת הַמַּפְאִשִּׁים
בַּסְפּוֹרֵט הַטִּפּוֹלִי, כִּדִּי שֶׁלְדַכֵּם יִרְאֵשׁ בְּנוֹחַ
בַּעֲלֵת עֲשִׂיית הַפְּעִילוֹת, בְּנוֹסֶלֶךְ דָּבָר זֶה
יִחָזֵק אֶת הַקֶּשֶׁר בֵּינֵכֶם וְאֵלֶּיךָ יִפְתִּיחַ
לְחֵלֶיךָ וְחִרְזָה מִיּוֹתֶרֶת וְשֶׁלְדַכֵּם מֵרָאשׁ
לְקִשִּׁים הַעֲוֹנִדִּים בַּפְּנֵיהֶם (הַפֶּסֶד, תְּמַחֲרוֹתֶיךָ עֲמִידָה
בִּיעָדִים

בַּעֲלֵת הַפְּעִילוֹת
לֹא יִדְעִים זֶאֶת אֵךְ קִיִּם סֵאֵן
לְמִידָה תַעֲצֶנֶה דָּבָר זֶאֶת יִכְלֹל לְהוֹוֹת

וְאֵלֶּיךָ יִכְלֹל לְתִרְחֹם מִשְׁמַעֲוִתֶיךָ לִיכְלֹלֹת הַלְמִידָה
בַּעֲלֵתֶיךָ. לְדִוְאָמָא: כִּדְחֹר

כִּדְחֹרִים, אִוּ הִלִּיכָה מְשׁוֹפֶתת עִם חֵבֶר
אִו חֵבֶרֶה, אִלּוּ בִּהְתַּלֵּס דְּרָכִים מַעֲוֹלוֹת
לְחִידוֹד

והפחתה החרדה לקראת מבחנים ועמידה ביציבים

אלה מעט מאוד אנשים נישטים לעלויות

עם יצירות אמנות בפועל. הם או

פונים באופן אישי (רצוי בתיאום מראש

אם כי כמה נשמות איכות פשוט

הולכות בדלת - לא רצון נבדר

באמצעות דואר כבד או באמצעות דואר

אלקטרוני

אחת מהשיטות הללו, חשוב לזכור שהעלרה

לסתכל על האמנות שלך - אבד

גם יותר מאמנות שלך. וסותר האמנות

עסוק, וראה אלפי יצירות אמנות תרתי

משמע. הם תמיד היו חוצים למצוא

את "האמן הידוע הבא", אך יחד

עם זאת הם לא ממש מצפים

לכך. הם מעונינים, ויודעים שרוב האנשים

לא כל כך מקוריים. זו השקפתם

לפני שהם חאים משהו שיש להם

להציג

אתה הולך באופן אישי, התלבש יפה
אל תנסה להראות כמו אמן מרדן
שרק התעורה. ג'ינס זה בסדר, אבל
עדיף זיגט ספורט וזה טוב אם
הוא מתאים. נשים, זיגט גם ו

או תצאית נחמדה. כן, אתה
אומן, אך אתה ממש בקשה לקשר
עסקי. אם אתה אדם בוגר ואתה
עדיין מתלבש כמו הפי, זה אומר
לבעל העליונה שיש לך בעיות אישיות
ויתכן שהם יתקשו איתך. הם לא
צריכים בעיות

אתה שולח תבליט, וודא שהכול מרוכז
ועל נייר באיכות טובה. לא קצוות
מפותלים, שום דבר עקום או מועתק
רע. שוב, הפרטים האלה שולחים הודעה
על כמה אכפת לך מעצמך, מהקריירה
שלך והקשרים העסקיים שלך
צריכה תבליט להכיל? אם זה נשלח
מכתב שער מעולה, אך קצר, בו

כתוב מ' אתה ולמה אתה כותב
ובמיוחד מדוע בחרת לכתוב לעלמה
הספציפית הזו. האם יש אמן אחר
שהם מ'צים שעבודתך דומה לשלך? מישהו
המליץ לך על כך? מה שמיז
אבל צריכה להיות סיבה, ואתה צריך
לצלל אותה. ועלום אסור לשלוח הודעה
לעלמה שאינה "מתאימה" לעבודה שלך. אני
מקבל פניות ללא הרף מאנשים שמעולם
לא הסתכלו על מה שאני מ'צים
וכה מעצבן להפליא
גם ביו וקורות חיים עם השכלתך
ופרסים וכו' שקיבלת. כאלו רק את
הפרטים החשובים. לא כל דבר
רק האמנות המשמעותית אם יש לך
ציונות טובה, שלח צותקים. ואז הית
מוסל תמונה אחת גדולה ומבריקה של
יצירות אמנות בן, תמונה אחתית בגדל
8 על 10 אינץ' לערך. האוד
מיועד להשפעה וזה חוסך את הסוחר

מהצורך לפתוח דיסק או לעבור לדף
אינטרנט. לאחר מכן הם ידעו מיז
אם הם חוצים לעבר רחוק יותר
לאחר מכן כולו דיסק או דיסק
קשיח

זהו קשר עסקי! הציא רק
את העבודה הטובה ביותר שלכם, והפכו
אותה לקבוצת ציורים קוהרנטית, לא יותר
מ- 10-12 יצירות בעל הארה חזרה
לדעת איפה אתם היום
את נרשמת ממליצה לק לעצבות בסרט
סקס והעיר הזדוהה". חולף מניקוי ראש
וברחה של שעות לרכילות פלפול נשי
איפור ובגדים יפים, יש שם מערכות
יחסים

השני חואים את רטואל הטעויות שכל
אתה מהאבורות עושה. הטעויות הללו מובילות
למסקנה אחת: סיום מערכת יחסים פרובלמאטית
ללא עבודה עצמית לא תעשה שני
בחיכים. אם תצאו עם גבר סרבן

מחויבות, אז בדיוק כמו קארי בראדשו

גם אם הוא יתחתן איתכן

בסוף, הוא יעשה לכם כמה התקפי

לב בדרכי, יכניס אתכם למצבים מביכים

ויצול הרבה משמחת החיים שלכם

המשפטים השכיחים שאני שומעת הוא: "אין

לי מצל. למה אני נפלת על

קמזנים, מובטלים, לוזרים סדרתיים, נצלנים, נשואים

פרודים, גרושים בעייתיים, קשורים לאקסיות המיתולוגיות

בעייתיים במחויבות אדיפאליים, שקרנים, בוזזנים?" ועוד

שלי אליכן חז משמעות: זה לא

עני של מצל אלא יותר של

חוסר ידע, של התעלמות מתמורות אדומים

מי שמתעלם, סופו למרר בבכי ולאבד

אמון. אם פועלים בכך, זה לא

גשם - זו פגיעה! ומי שלא

עוזר אותה ימשיך לסבול

אינם משתנים

אלי לאימון אישי בחורה יפהפיה, חלילה

אינטליגנט, נאמנה, אחינה ושאר תכונות מדהימות

היא התאהבה בצ'ארמך נוכח סדרת שקר

זה מתעורר פניו אותה, הראה לא

את מקומות הבלוי הכי אקזוטיים בארץ

ובעולם. היא התחילה לרצות אותך ולחזר

אחריו ואז הוא התעסק וספר לה

שהוא מעשן קצת חשיש כל יום

הוא הקינט אותה ליד קרוביה וחבריה

והיא ברתה, אך הוא תמיד דיבר

אל ליבה שתחזור והבטיח שהוא ישמרה

אני ביקשתי ממנה לעצוב אותך אך

היא חזרה ופגעה עד שלא יכלה

עוד. כיום היא מנסה לשקם את

הריסות חייה

לי מסר אליכם: אתם לא עובדים

סוציאליים ואינכם פסיכולוגים של אף אחד

לכם אחד יש את הבעיות שלו

ועליו להתמודד עימם. אם אתם מכירים

בן/בת זוג שמתנהגים אליכם לא בכבוד

שעדין נשואים

קמצנים, עזבנים, מספרים לכם הראשון ע
מחללי המלח של האקסית או כמה
שקשה להם לשכוח את האקסית עשו
טובה לעצמכם - אם תחשבו שזה
ישלנה, זה רק יחמיר

במקום הראשון ואם בלבד מלמדים את
הסביבה כיצד להתנהג אליכם. אם לא
תזרשו כבוד, אהבה, פניקים, מסירות וכן
כזה פני רשית - לא יהיה
לכם. אם תסבלו. תיעו ותמא באהבה
אם תמחרו להעניק את לאדם הלא
מתאים, שכן האנרגיה שלכם תיזל וכשיא
המתאים תבין חסרי אנרגיה
לעשות אימון אישי לימדו מה מניע
את הבחירות הלא בריאות שלכם, מצאו
את עקב אכילס וקבלו כלים כיצד
לבחור נכון

ראשון: אהבה עצמית!!! אתם מיוחדים אין לכם
כפי ומאץ לכם הכי טוב שיש

למסלול שלעו הפעם היא המלצה לטיוט

סמוך לירושלים בשמורת הסל

אין במסלול - יש, נופים

יש, לבד - יש, כניסה למערה

חשובה - יש גם יש, מים

בוודאי

אז אחרי שארזתם מים, כובע

נעים, נשנשים לדרך ושקית אשפה (כיוון

שאנחנו לא משאירים אחרינו בסולת בשלח

יש לרשום ב סל - התנה

העליונה, יש לנסוע לפי הוראות האפליקציה

עד תחילת המסלול

בתחילת המסלול ישנה רחבת

תנה גדולה ובסמוך אליה תצפו מרהבה

אם נתל שורק והרי ירושלים. בסמוך

ישנן אן משחקים וכמה רחבות עפר

חלקן עם סבסלים וחלקן לא

בהם נתן לפתוח את הבוקר בפיקניק
משפחתי לאחר ארוחת הבוקר נתתי במסלול

מהחנה

ויצא שביד המסומן בצבע ירוק עליו
יש לרתום את ההליכה. בהתחלה השביל
יורד מעט עד מפגש עם שביד
המסומן בכחול (מצד ימין) אל השביל
הכחול יש לפנות ולהמשיך לרדת ירידה
מתונה. אם תצאו אל המסלול בין
החודשים מאי עד סוף ספטמבר, האזור
סביבכם יהיה די צהוב ובהם (מלבד
לפרחי החצב שיפרחו מסוף אוגוסט עד
תחילת אוקטובר). אך אם תצאו החל
מאמצע אוקטובר ועד אפריל, תוכלו לראות
תחילה פריחה סתוית וככל שתתקרבו אל
החורף תוכלו לראות יותר ויותר ירוק
סביב המסלול. התל מתחילת פברואר המטלים
במסלול יהיו משלל פרחים בשלל צבעי
הקשת לאורך כל המסלול

על המסלול הכחול
יש להמשיך כל הדרך עד מעין
הסלע. בדרך תצטוו כביש, תצטוו אל
בוסתן ובו עצי תאנה רבים ומעט
רימונים, תצטוו גם לחורשה עתיקה ובה
עצי אלון מצוי גדולים במיוחד ובסמוך
אלהים את עתיקה (מתקן עתיק לייצור
ין על ידי דריכת מעין הסלע
תצטוו בערך כרבע שעה לאחר הסלע
מומלץ לעשות עצירה ארוכה. במקום ישנה
נקבה ארוכה אשר נחצבה בסלע במטרה
להוביל מים מתוך ההר אל מחוצה
לו על ידי תעלה מעאכותית בעבר
הנקבה שימשה להעברת מים בלבד, היום
היא משמשת להעברת מים ולהעברת ילדים
נוהי אחלה נקודה לעצירה בה הילדים
פגש את פגם יצאו ויכנסו למהנקבה
תק כדי הפסקה ארוכה במקום אפשר
לעשות אחד משני הדברים הבאים

אופציה א

אם הזעזעם בשני רכבים ניתן לראות
המסלול להקפזי רכב אחד לעקודת הסמוכה
למעין הסלף (הקודת בה אתם נמצאים
כעת). למי מכס שרצה לעשות זאת
בהקפזת הרכבים לראות המסלול יש לכתוב
ב סלף חניה הקפזתם רכב אחד
לחניה תיכונת יש לצאת מאזור המעין
וללכת כ-5 דק' על הכביש המקשר
בין המעין לבין החניה התיכונת
פה תם הטיוט שלכם
ב: אם הזעזעם עם רכב אחד
למסלול או אם אתם מעוניינים לעשות
את המסלול הקפזת יותר ארוך, יש
לחפש באזור המעין שביט המסומן בצבע
ירוק. שביט זה יוביל אתכם בעליה
מתנה, כאשר לימינכם נופו המשאע של
נחל שורק, אל החניה בה התנתם
את הרכב בבוקר הטיוט (זמן התחנה

המשוער - 40 דק

המסלול הקצר עם הקצת הרכבים

2.3 ק"מ

אורך המסלול הארוך המעגלי

3.4 ק"מ

אז כל שנתך זה לארוז

את כל הציד שהכרת בתחילת המאמר

ועצאת לשלח (והכי הכי חשוב

לא להשאיר אתריכם מעוכלק

עבר חלף לו, מנע האוויר הופק

נעים יותר וממש עוד מעט, אחרי

הסגר נוכח עצאת אל הטבע ולוהנות

שוב מהטבע הישראלי. אז רגע לפני

ששנת הטיולים מתחילה, הנה המעצה למסלול

מעולה בהר הכרמל, ואם אתם חובבי

טיולים - אתם חייבים להכיר אותו

הטיול שלנו עובר למרגלות הר הכרמל

בתחילתו הצפון מזרחי, בסמוך לעיר נשר

בכדי להאזע אל תחילת המסלול יש
לרשום ב בארץ נשר" ולנסוע לפי
ההנחיות עם האצבא אל עקודת ההתחלה
תוכלו לראות אן משחקים וצ' אורן
צוה אחלה עקודה לפיקע וארוחת
בוקר טרם המסלול

מעקודת ההתחלה יוצאים שני
שבילים, אחד בצבא שחור ואחד בצבא
ירוק, אנו נתחיל לעבר עם השביל
הירוק (השחור יתבה לנו לסוף המסלול)
עם תחילת ההליכה תכנסו לתורשת אורנים
שעצ מהרה תתחיל בצומח מקומי טבעי
עצ' אלון מצוי, אלה ארץ ישראלית
שתי אלת המסלך ועוד). המסלול אט
אט ירד עד שתגיעו לעקודה
הנמוכה ביותר בו - נתל קטע
לא לדאוג, מדובר בנתל אכזב
משמע הוא צורם אך ורק כשירד
גשם

זו יש להמשיך עם המסלול הרוק
אשר צובר בתוך הנחל ובסמוך לו
במהלך ההליכה בתל תוכלו "להתבלבל" ולחשוב
שאתם הרוק מהציוויליזציה ולא בקרבת ציר
גדולה, המקום די מנותק ושקט. מומלץ
לנצל את השקט, לעצור בצל ולהקשיב
לקולות הצפורים ולרוח המנשבת - ממש
מוזיקה תזרת הטבע
העזרה יש להמשיך בשביל הרוק שאט
אט יצא מהנחל ויתחיל לעלות
עם הזדה השנייה (לא זו שממנה
היצענו). עוד הליכה קצרה עם השביל
הרוק תביא אתכם אל האטרקציה המרכזית
במסלול - הדשרים התלויים
מצובר בשני גשר
מתחת התלויים מעל נחל קטע
אטרקציה מושלמת לילדים. בשלב זה ממש
מומלץ להורים לעצור ולהתרווח עם הספסלים
באזור (ומי מכס שהביא איתו פק"ל
קפה זה הזמן לשלוף, להכין קפה

והוציא גם כמה נשנושים) - הישרים
התלויים כבר יעסיקו את הימים

במהלך המסלול
ואם לאורך כמעט כל מסלולי הכרמה
ניתן לראות גם האדמה בעליהם. אלו
אזורים שהם בעצם פירות של עץ
האלון והם פזורים בשטח בהמוניהם. הימים
ממש אורבים לאסוף אותם אבל חשוב
לזכור שכל מה שלקחת מהטבע איתך
מחזירים לו ואחרי שהימים יאספו את
הבעליהם יש להסביר להם שזה מנון
של כמה מבצעי החיים שנמצאים בכרמה
הבולט מבהירים הוא חזר העץ לאתר
כמה ימים גשומים, אולי גם תראו
בי השלוליות ועל הבוץ עקבות של
חזירי בר. אם תחפשו מספיק תמצאו
ואם תמצאו זו תהיה חווה גם
לכם ואם לימים

אז לאחר שנמנו והחזרנו
את כל הבלטים חזרה לטבע, יש
לחצות את האשר אל הצד השני
שם נראה את השביל השחור. בשביל
השחור יש לפנות ימין וללכת עוד
כ-20 דק' עד החנייה

למסלול זה חשוב
להביא מים בכמות מספקת נעלי הליכה
כובע, קרם הגנה והכי חשוב
להשאיר את המסלול נקי אחריכם
אנחנו נציח לייב את הכלכלה. עקרונות
של התפיסה הכלכלית 1. כלכלה חופשית
עם ראיות חברתיות 2. כלכלה גלובלית
ובשוק תחרותי יש צורך במשמעת תקציבית
הפחתת מיסים, שוק הון המתנהל ביציבות
ואידוע במער הפרטי. 3. עם הממשלה
לשאול ליצירת הזדמנויות כלכליות עבור כלל
האוכלוסיה, ולדאוג לאלו שאינם יכולים לנצל
הזדמנויות אלו. 4. עם כל הכשרים

לעבוד ולהשתלב בשוק התעסוקה, על מנת
שהממשלה תוכל לשמור את הכספים כדי
לתמוך באלו שבאמת אינם מסוגלים לעשות
זאת. 5. הדרכה הטובה ביותר ליצור
הצדמנות כלכלית לבוסים היא באמצעות השקעה
בחינוך ובתשתיות הלאומיות. בזמן שאחרים מציגים
בעיקר דיבורים, למפלגת הליכוד בהנהגת בנימין
נתניהו יש רפורמה כלכלית מוצלחת ברצומה
לא פחות חשוב מכך, בזמן שגלי
אי ודאות שוטפים את הכלכלה הישראלית
הוכחה מפלגת הליכוד כי היא יכולה
ובהצלחה מרובה, לנווט את הכלכלה הישראלית
בין למשברים, אם חול מבלחים. יתרה
מזאת, הצעדים האמיצים שנקטה הליכוד בטיפול
במשבר האחרון בתקופת שלטונה, הפך את
הכלכלה הישראלית חזקה יותר וצמיחה יותר
בפני המשברים התוקפים אותה כעת. בשנת
2003 לאחר הבחירות שהכפילו את כוחה
של הליכוד בכנסת, מצאה עצמה הממשלה
בעיצומה של משבר. שנתים של מיתון

עברו ע' מדירת ישראל ומימדי האבטלה
האיצו ע- 11 .החוב העליוני תפח
והוכפל ליותר מ-100 מהתל"י, הארצון התקציבי
עמד ע' 6 מהתל"י ואחוזי הריבית
הריקצו שחקים. פסקו ההשקעות הכרות בישראל
ובנק ישראל הזריר מבפני קריסה. רוב
הפוליטיקאים והמומחים טענו כי אין כמעט
דבר שהממשלה יכולה לעשות ע' מנת
לכלכל במשבר מלבד להעלות את המיסים
או להעלות, לאמץ תוכניות שמימושן יאמץ
את הממשלה להוציא עוד ועוד כספים
שלא היו ברשותה. שר האוצר דאז
בנימין נתניהו, דחה את אותה הטענות
ובתח ביישום תוכנית רפורמה שאפתנית שהיה
בתמיכתו של ראש הממשלה דאז, אריאל
שרון. ראשית טען נתניהו, ע' הממשלה
לפצול בהחלטיות. הוא שמר ע' אישה
זו גם כשהמשבר המקומי התחיל כתוצאה
מהעליכים בין לאומיים, כמו מיתון עולמי
התפוצצות הבועה הטכנולוגית ואי יציבות בטחונות

באזרה המקומית כל אלו רק הקציע
את הצורך המידי והדחוף ברפורמה כלכלית
מתאימה. נתניהו אף הדגיש שהעדר תחרות
חופשית בכלכלה הישראלית הובילה לדשדוש וזירת
פער אם מול מערכות הכלכלה של
מדינות אחרות בעולם (דואמת סינפור, אירלנד
וספרד), מזה שני עשורים. מדינות אלו
אימצו את רפורמת השוק החופשי לעומת
ישראל, שעדיין סרבה להיפרד מעברה הסוציאליסטי
שנית במקום להעלות את המיסים ולהגדיל
את הוצאות הממשלה, בחר נתניהו בדרך
ההפוכה, תוך הדגשת העובדה כי כלכלת
ישראל כרעה תחת עול המיסים וכי
הסקטור הציבורי מנופת יתר על המידה
(55 מהתל"ג). ההוצאות צומצמו והתארה הודקה
בזמן שהמיסים (האישיים, העסקיים והמע"מ) הופחתו
באופן ארוץ. הרפורמה התקציבית היתה רק
חלק מאמציה נרחבת ממשלת הליכוד אף
הגדילה לעשות והצילה את קצבאות הפנסיה
של אזרחים רבים, על ידי מתן

תמיכה למערכת שעמדה בפני פשיטת רגל
הוחלה השקעה מאסיבית בתשתיות וחברות ממשלתיות
רבות שהוכחו כבלתי יעילות הופרטו. בסופו
של תהליך, פתרה ממשלת הליכוד לפעם גמ
בשוק ההון, תוך שהיא מפרקת את
הדואלסם הבנקאי שהחזיק באסרים כמעט כשני
שלישי מהחסכונות של הציבור הישראלי. כתוצאה
מהרפורמה, נפתרה ישראל ממערכת כלכלית יציבה
וחסונה שאחוזי האידול שלה עלו מעבר
ל-5 בחמש השנים האחרונות. מספר המובטלים
הפחת בתז, החוב הלאומי צומצם בצורה
חדה והתקציב כמעט והתאזן. האינפלציה והריבית
נמוכות והמערכת הפיננסית נשענת על בסיס
יציב יותר. רפורמות אלו אף תיקנו
את הליקויים במערכת החוזה ושני את
המצב בו הצדיפו אנשים הכשרים לעבודה
לקבל קצבאות אבטלה ואבטחת הכנסה גבוהות
על פני הפרשת נתי מס גבוהים
מתוך משכורת חודשית מצב שהכביד אף
יותר על אותם אלו שיצאו לעבודה

ושלמו מיסים כחוק. תמור מכך
נוצר מעגל של צוץ ותלות במקומות
בהם ערכה של העבודה ירד ומספר
אדם והדלק של אנשים הצטרפו לקבוצת
המובטלים תמידית מעגל זה הפך לבעיה
חברתית כמו גם כלכלית הודות לרפורמה
שהעניי נעשה, ישראלים רבים תזכו לקחת
חלק בשוק העבודה, וכיון שישראלים רבים
יותר עוסקים בעבודה יצרנית הכספות הציבוריות
מלאות ולממשלה הנכחית יש משאבים פיננסיים
מספיקים על מנת לתמוך באלו שבשל
מיזבול אדם או מובטלות אדם, אינם
יכולים לעבוד. הרפורמות שהוצבו להלן, סייעו
לחיזוק עמידותה של ישראל אדם מול
המשבר העכשווי, אך במקום להמתן עד
עבור זמן, תצדיע ממשלת ליכוד בראשות
נעשה ליזום רפורמות נוספות שיחזקו את
הכלכלה הישראלית עוד יותר. רפורמות אלו
יכללו: 1. הפחתת מיסים נוספת המיסיים
בישראל עדן גברים מדי. בהתחשב במצבנו

האיאופולטי, צליען להיות ארטקליבים יותר מהמתחרים
בתחום זה וחמש השנים האחרונות הראו
כי אכן, הפחתת נטל המיסים הנה
צמיחה כלכלית מערכות כלכלה תחרותית הפחית
את המיסים לעסקים ויאיצו את התהליך
כתוצאה למשבר הכלכלי העכשווי. גם ישראל
צריכה לעמוד בקצב נוסף על כך
צליען ליצור תוכנית הפחתת מיסים ארוכת
טווח לפני שתוקפה של התוכנית העכשווית
יפוג בשנת 2010 ובכך, לשלוח מסר
ברור שהרפורמות הכלכליות בישראל ימשכו. לבסוף
צליען לגבש תוכנית ארוכת טווח לצמצום
המע"מ, שהינו מס ראסיבי ומעיק באופן
לא פרופוזיטלי על השכבות התלושות 2
רפורמה במנהל מקרקעי ישראל המנופול שמחזיקה
ממשלת ישראל על האדמות מהווה מתסום
רב שנים להתפתחות הכלכלה הישראלית. סיומו
על ידי ממשלת הליכוד וקיצוץ מייד
בתהליכי הבירוקרטיה הקשורים בהפשרת האדמות לבניה
סיומו את המחסור בנדל"ן ויצרו הצדמנות

מידות לרכישת בתים על ידי זואו
צערים, במיוחד אלו אשר שרתו בצבא
רפורמה זו תפית רוח חיים בתחום
הבניה האוסס ותצית מחדש את ההתפתחות
הכלכלית. 3. חינוך יש צורך ברפורמה
מקיפה של מערכת החינוך. נענים מארצות
שונות הראו כי הדרך הטובה ביותר
לכלכלה חופשית והבטחת הצדמונות כלכליות לכלל
האוכלוסיה, מחייבת מערכת חינוך מהמעלה הראשונה
למרבית הצעיר, תוצאות המבחנים של התלמידים
הישראלים בבחינות בין לאומיות במתמטיקה ומדעים
הולכות ומידרדרות בניגוד לאומות הרוחות הבציה
אין בחוסר תקציב, תקציב החינוך הולך
ומתרחב וחלקו בתקציב הלאומי רק גדל
פר תלמיד. הדרך הנכונה לפתרון הבציה
נעלם בתכנית מקיפה שהליכוד בראשות נתניהו
כבר היא (את התוכנית המלאה ניתן
למצוא בסעיף "חינוך" באתר). תוכנית חינוך
זו, תעמוד במרכז מאמצי של ממשלת
הליכוד בראשות נתניהו. 4. תשתיות מפתח

נוסף לזמיתה ארוכת טווח וזמנים הפערים
החברתיים, הוא ההשקעה בתשתיות חיבור ערי
ישראל בקווי תעבורה נוחים דואמת הרכבת
ובנית מערכת כבישים מתקדמת בשילוב עם
רפורמת הקרקעות יחסלו סופית את ההפרדה
בין מרכז הפרירה בישראל. ממשיכת ליכוד
בראשותו של נתניהו, תפעל למען פיתוח
התשתיות כך שיתמכו בתירות הנכנסת שיכולה
לספק מאון גדול של משרות שאינן
צורכות הכשרה ארוכת טווח. הדבר הארוץ
ביותר שניתן לעשות אם מול המשבר
הכלכלי העכשווי, הוא לחזור אל מדיניות
הרווחה המיושנת שמוטטה את המערכת הבעקאית
נפתח את האינפלציה והאריכה את תקופת
המיתון. בניגוד להבטחות הריקות מתוכן של
מתנגדיה, מציגה הליכוד מנהיגות כלכלית ורפורמות
אמיצות שיבטיחו את צמיחתו של המשק
הישראלי, את חוסנה של הכלכלה הישראלית
ואת יכולתה של הממשלה לדאוג לאלו
שבאמת זקוקים לעזרתה. ביטחון – ביחד

נחזיר את השלווה לחיי האזרחים! המטרה
הורים ראויים ורחובות שקטים הפשע
המאוראן משתלט על חייו במהלך 2008
בלבד התרחשו לפחות עשרה ניסיונות חיסול
שבמהלכם נפצעו אזרחים ומימים ללא כל
סיבה. התחזקות הפשע המאוראן מחייבת תגובה
לאומית ישראל מתק כוונת להביא למיור
תפצול החיסולים גם בתחום הפאצה בלדים חלה
החרפה קשה ברמת האלימות שמופנית כלפי
לדים בני כל האלפים ותכופות. אלימות
זו מקיפה אותנו בכל מקום: ברחובות
בבתי ספר ואפילו בבתים עצמם. התפצלה
חיבת להפסק. אין מקום להבנה או
סובלנות כלפי תקפי ילדים. אל מול שתי
תפצול קשות אלה, יתעמת הליכוד בראשות
בנימין נתניהו בכל הכוח וללא פשרות
כשהמטרה היא: הורים ראויים ורחובות שקטים
ההתמודדות עם הפשע המאוראן עלינו להודות
באמת: לא די בתחושת בטחון, יש
צורך בבטחון ממשי. אנחנו בעיצומה של

מלחמת צולם ברחובות צרינו כשהרשויות הרלוונטיות
צומדות מנגד. אין די בפעילות המשטרה
הפרקליטות ומערכת המשפט העושות ככל אשר
לא ידם כדי לנסות ולמאר את
הפשיעה בכלים הצומדים לרשותם. צורך במדיניות
לאומית מערכתית שממשלות ישראל האחרונות נמנעו
מלנקוט. הן הסתפקו בהצהרות חקות מתוכן
בניגוד למה שרבים נוטים לחשוב תקציבים
עם כל חשיבותם, אינם חזות הכל
אין חולק על החשיבות שבשיפור תנאי
השכר של המשטרה ותר הנשאים בתל
אבה לא די בכך ואף לא
מספיק להאזין את מספר השוטרים. פתרונות
אלה לא יסימו את השתלשלות הבעת
מחוסנת של חברי הפשע המאורגן ולא
יביאו בלחון אישי לאזרח הקטן. כי
הכסף לא באמת יכול לקנות הכל
ומכיוון שכך כשהליכוד ונתניהו יתחרו לשיטון
בכוונתם לשנות את כללי המשחק. המטרה
ברורה: הורדת מספר העברות הקשורות לפשע

המאוראן בתמישים אחוזים במהלך ארבע השנים

הבאותו הדרך למימוש מטרה זו היא

ההבנה כי ניהול מעתמה מתחיל ברוח

המפקד' ולא בקנה של החיל: רוח

מפקד' משמעותה ניהול אפקטיבי ויעיל של

כלל המערכות הרלוונטיות - חקיקה, אכיפה

ושפטה - למימוש מטרה מוצהרת, רוח

המפקד' פירושה איבוי מלא, חד משמעי

ובהלך מתפשר של אלה הצומדים בחזית

המאבק. רוח המפקד' כוונתה העברת המעתמה

לשטח 'האויב' ומעתמה בו עד הכניעת

הסופית, זה אפשרי, זה תיוו וזה

בנפשנו אם הדבר התאפשר בני-יורק אין

סיבה שלא נצליח לעשות זאת בערנו

שלנו הליכוד, שהוכיח בעבר את יכולתו

למאר את הטרור הפלשתיני, יוכל למאר

גם את משפחות הפשע. לא מדובר

באזירת שמים שיש לחיות איתה. היא

הזמן שראשי משפחות הפשע, גדולים בקטנים

יבין כי עליה הליכוד לשלטון פירושה

ידידתם למחלת מדנית של יאבס סובלנות
שמלתה בחורה: פאצה בכיסם, מחמדס ואם
יש צורך גם בפושעים עצמם. הליכוד
ידאג לכך שהאזרח יוכל לחיות את
חיו בביטחון מלא בעוד אנשי הפשע
המאוראן יחששו על כל צעד ושעל
שיבצעו. הצעדים המעשים במלחמת חורמה זו
יכללו בין היתר: 1. תיקון חוק
מיוחד הקובע עונשי מינימום על כל
העבירות הקשורות בפשע המאוראן (בדומה לחוק
הקיים כיום ביחס לעבירות על רצח
2. רשויות המס יבירו ותמירו את
הפיקוח על משפחות הפשע, שותפיהם וכל
אדם המסייע במישרין או בעקיפין בהמשך
פעילותם. 3. ארמי אכיפת החוק יפעילו
את שיטת 'מדניות ההצקות' של מעצרים
תכופים כדי לשבש את שארית חיהם
של ראשי משפחות הפשע. לשם כך
יחול על הוראת שעה שיעניקו הקלות
משמעותיות בדרישות הסף החוקיות בבואם לעצור

את ראשי משפחות הפשע בישראל. 4
יוקם צוות מיוחד בראשות סגן המפכ"ל
ומנכ"ל משרד ראש הממשלה שיורכב מכל
יחידות המטרה הרלוונטיות (מודיעין, ימ"ר וכו')
בשיתוף פעולה הדוק עם צוות ארצי
של הפרקליטות וצוהר מיוחד של היועץ
המשפטי לממשלה. הצוות יתכנס על בסיס
קבוע (פעם בשבועיים לפחות) שבמסגרתו יתקיימו
הערכות מצב, דיווחים שוטפים, העברת מידע
בין האזרחים השונים, כמו-גם הטלת משימות
חדשות למימוש מדיניות רציפה ועקבית כנגד
משפחות הפשע. 5. ראש הממשלה יקים
פאנל עבודה דו-שבועיות עם המפכ"ל (בדומה
לפאנל שהיה מקיים עם ראש אמ"ן
בנושאי ביטחון פנים בדגש על המלחמה
בארגוני הפשע. המטרה: הפעלת לחץ עם
כל האזרחים הקשורים לפשע המאורגן שיאלצי
אותם להחליט: הפסקה מוחלטת של פעילות
פשעה שלהם או המשך צימח תבית
ובלת מתפשט עם רשויות החוק. צימח

שיד יראובים' לעולם תהיה עם העליונה
בנימין נענה וחברי מפלגתו בליכוד יהיו
מחויבים למבחן התוצאה ולא ליחסי ציבור
תקציבים יוצגו, אך לא נסמך בכך
נדאג לקבוע 'ת' מחיר' כבד במיוחד
כלפי כל אדם שביצע עבודה שבאחר
בשארית החיים של 'מר ישראל ישראל'
בענינו חובת המנהיג וההנהגה לבצע את
המוטל עליהם ללא קשר למחיר האישי
או הפוליטי שמעמדה כזו עלולה לגבות
מחיר. כך נרא נענה והליכוד בעבר
בנושאים כבדי משקל בתחום המדיני הכלכלי
והביטחוני וכך יהיה גם בנושא הביטחון
האישי. מחויבותנו לאפשר לכל אזרח לחוש
באח בביתו בשכונתו בעירו בארצו. מעמדה
נצד באיזה בלדים גם בתחום זה
ינהג הליכוד מעמדת חורמה. האלימות והוונצליזם
שרבים מילדינו חווים יום יום, חייבת
להיבצע. מדובר באלימות שלא נצרת ברחובות
היא נכנסה ממזמן לבית הספר ולכיתה

ההפקחות שבה ילדינו הופכים לקורבנות חסרות
ישע מחיבת התמודדות חברתית ומשפטית כאחד
גם כאן המטרה ברורה: הפסקה מוחלטת
של האלימות והבריונות כלפי ילדים, כמו-גם
בקרוב בני הערער עצמם. ההורים זכאים
לתבוע מהמדינה ביטחון לילדיהם כאשר הילד
נמצא בבהג הסבר או במקומות הילד
הסטטיסטיקה של עבריות של בני ערער
ובלפרס שברה את כל השיאים הן
בחומרתה והן בתכיפותה. בכוונת הליכוד להביא
להפסקת הפקחות של ילדנו בין היתר
מוצג לעקט שורה של צעדים: 1
החמרה והכבדה של הענישה (יש לבחון
אפשרות של עונש מינימום) על ביצוע
עבירות כגד ילדים, קטנים ובני ערער
2 החמרה בענישה כבר בביצוע העבירה
הראשונה, מתק רצון להימנע מאימוץ דפוס
התעבאת עבריות. 3. הענישת מבוארים המאפשרים
לבני ערער לעבור את העבירות המזוהות
סארת מועדונים, הלטת קנסות ואפילו מעצרים

במקרים קיצוניים). 4. הדגשת חובת ההורים
כלפי ילדיהם והימנעות מיצירת ואקום שבו
הקטנים חשים חסרי אחריות. 5. מניעת
מצבים שבהם בני נוער וקטנים נמצאים
ללא מסגרת תומכת ומדריכה. גם בתחום
זה, בנימין נמנעו והליכוד מתחייבים להפחית
את רמת האלימות וכמות העבירות שבהם
מעורבים בני נוער בחמישים אחוז במהלך
ארבע שנים. בתי ספר ומקומות בילוי
אינם מקומות של אלימות ופיצוץ. נאמני
מדינות של ידברנה: כל אדם מפרע
ומזיק יאופל בכל חומרת הדין. לא
תהיה סליחה ומחילה. לא תהיה הכזמנות
שניה. על כולם להבין ולדעת כי
מי שיפגע בילד ישלם את מלוא
המחיר גם בגלל המעשה שעשה וגם
כדי להרתיע אחרים. רק כך נוכל
להחזיר ילדים את הביטחון לו הם
זקוקים ולהורים את השקט אליו הם
מיתלים. מדינת – ביחד נצליח להביא

בטחון! האיום הארצי כשמדובר בביטחון ישראל
הוכיח הליכוד בראשות בנימין נתניהו גם
את יכולתו לזהות סכנות המאיימות על
המדינה ואם מימוש מדיניות המסכנת באופן
אפקטיבי, את אומת הסכנות. כבר בשנת 1996
נאם בנימין נתניהו, ראש הממשלה דאז
בפני הקונגרס האמריקאי והתריע כי האיום
האיראני הינו האיום הגדול ביותר העומד
בפני העולם כולו. נתניהו חזר והפציר
בחברי הקונגרס, להתעמת עם השלטון בטהרן
כבר אז, הפצרות שלא זכו לתשומת
לב יתרה. שתיים עשרה שנה מאוחר
יותר, איראן קרובה להשגת נשק גרעיני
יותר מאי פעם, מצב שיהפוך לסכנה
קיומית מיידית עבור מדינת ישראל ופר
באופן קיצוני את איזון הכוחות באזורנו
ובעקבות כך, יסכן את העולם כולו
איראן התחושה הנשק גרעיני תהפוך וקדים
היסטורי ראשון, בו שלטון צבאי בעלי
שפיו יהיה מצויד בנשק להשמדה המונית

קבוצות לרור ירע מחזוק ארע'נע משאב
הנפץ העולמי יצמדו בפני איום האבר
במהירות ותל תהליך של אידול משמעות
בכחיות הנשק הארע'נע ברחבי העולם יתרה
מזאת איראן עולה לחמש גמ את
תאי הלרור שבשליטה הנשק ארע'נע והסכנו
להרתע את השלטון האיראני ההפכפך ולמען
ממען לעשות זאת באמצעים המקובלים, כמעט
ואינו קיים. הסכנה הצפויה לישראל בעקבות
התנהלות של המשטר האיראני ברורה: הקריאה
האיראנית למחיקת ישראל מהמפה נשמעה בגלוי
הכתשת של אומדני'אז את השואה והבטחת
לצור שואה נוספת תוך שלחת ללים
שעליהם רשום "מוות לישראל", נשמעה גמ
היא בעולם כולו. אך ישראל היא
לא המדינה היחידה העומדת בפני הסכנה
האדולה. אמנם, ישראל היא מלרמ הראשונה
של הללים האיראנים, אך גמ ארופה
עומדת בפני אות איום: כבר כעת
עומדים האיראנים על פיתח ללים ארוכי

טווח שיאצו גמ אל מדינות האיחוד
האירופאי ותוק מספר שנים מועט, אל
לבשת אמריקה. מניעת אפשרות רכישת נשק
ארעי' על ידי איראן, צריכה להיות
בראש סדר העדיפויות של הממשלה הבאה
בן אם משמעות הדבר היא אים
דעת הקהל העולמית לתמיכה בסנקציות כלכליות
ומדיניות על איראן או התכוננות לתגובה
צבאית הולמת במידה וכל הנסיונות האחרים
יכשלו. בעקודה זו, קיים ניגוד ברור
בן הליכוד והעומד בראשה, לבין מתנגדיהם
ציפי לבני, העומדת בראש מפלגת קדימה
כבר הביעה את עמדתה בכך שטענה
שאיראן אינה מהווה איום קיומי למדינת
ישראל. כיצד היא יכולה לשכנע את
מדינות העולם לתמוך במאבק נגד התחמשות
איראן, אם היא עצמה אינה מודעת
לסכנה העומדת בפיתחה? כיצד היא תוכל
לפעול כנגד איומים קיומיים על מדינת
ישראל, אם היא אינה יודעת לזהותם

א' היכולת לזהות איומים קיומיים על
מדינת ישראל, אינה מתבטאת רק בנושא
איראן. בזמן שאהוד ברק וז'פי לבי
הבטיחו כי אזרחי יהיו בטוחים יותר
לאחר נסיגה מהירה וחזר צבאית מלבנון
ומרצועת עזה, בנימין נתניהו הזהיר כנצל
אותו פאנול. כשבנימין נתניהו התפטר ערה ההתנתקות
הוא וחברי ליכוד אחרים חזרו וטענו
כי נסיגה חזר צבאית מעזה, תחזק
את הטרור הפלשתיני. תסכן את ישראל
ומערער את הסיכויים לשלום. באותו זמן, אזרחים
רבים תמכו בהתנתקות והאזהרות החוזרות ונשנות
על התחזקות נכחות של תא'ס איראניים
באותם שטחים זכו לעליונות והתעלמות כסחורה
שאין חפץ בה. לא עוד נסיגות
חזר צבאית אך 4000 הרקלות שנו
על האליס בזמן מתחמת לבנון השני
ו-4000 הרקלות שנו על ישראל מעזה
הוכחו לאזרחים רבים כי אזהרות הליכוד
והצומח בראשו כנצל נסיגות חזר צבאית

לא נאמרו לשוא. כיום, לאחר ההתנתקות חיבאללה
מתחזק בנשיקים רבים יותר ומסוכנים יותר
מתמיד, ובזמן שבחצה יש שביטחון נשק
חמאס ממשיך ביבוא כמויות עצומות של
תחמושת כדי להכין עצמו לסיבוב נוסף
של טרור. בסופו של דבר, הפכו הנסיאות
וההתנתקות מזה שהיה כבר מסובק, למורכב
ויקשה עוד יותר. לא יתכנן עוד
נסיאות חד צדדיות בעתיד. כל שלח
שזה"ל יפנה, יתפס על ידי חמאס
וכל נסיה חד צדדית תשדר מסר
של חולשה וכניעה. הליכוד מוכן ליתורים
תמורת שלום, ויתורים דואמת זה שעשה מנחם
באן בזמן הסכם השלום עם נשיא
מצרים, אנואר סאדאת - יותר תחת
הסדר שלום אמיתי ואמין. רק באמצעות
הסדרים כאלה, השומרים על ישראל באותה
נוכל לקדם את השלום עם שכנינו
שיפור מקומי במקום שיחות חסרות שחר
שיחות השלום העכשויות באנאפוליס, המתקדמות בהשגת

הסכם סופי וחפז, מפססות את מלכות
איננו מאמינים כי הפלשתינים בשלים להתפשרות
היסטורית שתסיים את הסכסוך. אין כל
ראיות שהפלשתינים מוכנים לקבל ולו את
הדרישות המינימליות שדורש מנהיג ישראל כי כשהוא הפלשתינים
זכו ויתורים מרחיקי לכת שאנו הישראליים
הצגנו לפני שמונה שנים וצמצמם לא
השתנתה או התמתנה גם כיום, בכל
הניצח לעושיא העבה. אם כבר, צמצמם
התקשתה לאור חולשתה ורפיונה של הממשלה
הנוכחית במקום לסייע לאבו מאזן ובאיז
צרכה ישראל למקד את מאמציה בשיפור
חי היום יום של הפלשתינים. באופן
עודות, עלינו לסייע להם לפתח את
מערכת הכלכלה שלהם. דבר זה אמנם
לא יביא לפתרון הסכסוך, אך יצור
סביבה ראויה יותר ולפי כך, סיכוי
גבוה לקיום משא ומתן מוצלח. ממשלה
בראשות הליכוד, תתמקד באופן מיידי בשינוי
המצב בשטח. קיום אדומים ברורים להסדר

שלום לכשיצא הזמן למשא ומתן סופי
למען שלום, הליכוד יציג קווים אדומים
בחורים: הליכוד והעומד בראשו יתקשו על
כך שהאחריות לשלום אזורי מדינת ישראל
תישאר בידיה של ישראל וכי תישמר
זכותה של ישראל להגן על אבולוניה
זכות שמעוצמת בהחלטות 242 ו- 338
של האו"ם. האחריות על הפליטים הפלשתיים
בידי מדינות ערב ממשלה בהנהגת
של הליכוד, לא תאפשר לאלפי ובדאי
שלא למיליוני פליטים פלשתיים לחזור לישראל
ישראל לא תיקח אחריות מוסרית על
אותם פליטים, כיון שאו"ם נמצאים במצבם
הקשה עקב ההחלטות הוותיקות האלו של
העולם הערבי: ההחלטה להכריז מעתה על
ישראל, במקום לקבל את זכותם של
היהודים לארץ ישראל, וההחלטה שלא לאפשר
מזה שישים שנים, לאותם פליטים להשתקם
ולחמשק את חיהם במדינות ערביות ורועים
שלמה ובשטחן ישראל ממשלה בראשות הליכוד

תשמור עם ירושלים מאוחדת כבירת ישראל
תחת שלטון ישראלי. יהודים מרחבי העולם
נכספים זה 2000 שנים לשוב ולבנות
את ירושלים, בירת ההיסטורית. ירושלים היא
לב ליבה של התרבות היהודית ואנו
נמשיך לשמור עליה ככזו, תוך מתן
החופש לבני כל הדתות לקיים את
אמונתם במקומות הקדושים להם בעיר. הדבר
הארוץ ביותר שניתן לעשות למען השלום
הוא תלוקת של ירושלים. תלוקה שכזו
תיצור נקודת חיכוכ שצלולה להצית את
האזור כולו. רק ירושלים שלמה, תחת
שלטון ישראלי, תאפשר שמירה עם שלום
אזורי. המלחמה בטרור ממשיכה ליכוד בראשות
של בנימין נתניהו, מביאה איתה יכולת
מוכתת למלחמה בטרור. בשנת 1996, קיבל
נתניהו לידיו מדינה מוכת פיגועי טרור
בשלוש השנים בהן כיהן כראש ממשלה
התבצעו שלושה פיגועים בלבד. למרות שהיו
אלו שלושה פיגועים יותר מדי, הצליחה

ממשלת נתניהו להחזיר את תחומי הביטחון
לעם ולזכא את החרור הפלשתיני. לאחר
שהפלשתינים פתחו במסע פיזי טרור בעקבות
השיחות הכושלות בקמפ - דייוויד, טען
נתניהו כי עם ישראל לעבור ממצב
של מלחמת התשה, לפעולה צבאית החלטית
כנגד המשטר הפלשתיני. במשך שנים, התעלמה
הממשלה מהמצבות אלו וסירבה לנקוט בפעולה
צבאית רחבה. מאות ישראלים שלחו את
המחר עם התעלמות זו - בחיידים כשלבסוף
נקטה פעולה צבאית החלטית בשנת 2002
התוצאה היתה הפחתה דרמטית בפעילות הטרור
בתוך גבולות ישראל. ממשלת ליכוד בראשותו של
נתניהו, תמודד עם כל פיזי טרור
בתגובה בחורה והחלטית. חינוך - ביח
נצליח לשפר את החינוך הטובים להוראה
שיוון זכויות לכל ילד התחום
החינוכי מהרה, מבחינת יזר הליכוד ומפלגת
את אחד משלושת המרכיבים המרכזיים שבכוונתם
לקדם מיד לאחר שיחזרו לשלטון. בעוד

שני המרכיבים האחרים, מדינה- ביטחון וחברות-כלכלי

זכו להתבונן רבה, הרי שמשום מה

דווקא התחום החינוכי הכל כך חשוב

ונמצא לכל אחד ואחת מאזרחי המדינה

לא זכה להתחברות הראויה. במהלך השנים

האחרונות שקד ח"כ נתניהו על תוכנית

חירום בתחום החינוכי, כאשר לנגד עיני

עמדו מספר מטרות חשובות: 1. החזרת

הערכים למערכת החינוך 2. שיפור ניכר

בתוצאות והישגים של תלמידי ישראל 3

חתירה לשיוון הכדמנות אחת בין כל

תלמידי ישראל 4. רפורמה מקיפה במערכת

החינוך בישראל 5. שידור מעמדו של

המורה בישראל. חמשת כללי יסוד אלה

נבחנו על ידי נתניהו ואנשיו בשיתוף

אזרחים מקצועיים מהשורה הראשונה בארץ ובחלום

לאחרונה אבשו כל הרעיונות שהוצעו על

ידי הצוותים השונים שעסקו בנושא והורכבה

תוכנית חינוכית אלטרנטיבית שתעשה מיד עם

החזרת השלטון לידי נתניהו והליכוד. אחד

מעקרונות היסוד של 'מענית נעיה' מדברת
על כך ש'חיוך טוב הוא הדרכ
הטובה ביותר לצמצום הפערים החברתיים בישראל
לפי מחקרים רשמיים שנעשו בשנים האחרונות
עולה כי ככל שמספר שנות הלימוד
של אדם עולה, כך גדלים סיכוי
למצוא עבודה ולהתפרנס בכבוד. המסקנה ברורה
חיוך טוב גדלם נחשב למתכון הבטוח
ביותר להוצאת אנשים ממחצית העונה הרבה
יותר מאשר קיצבאות כאלה ואחרות. זאת
הסיבה שלפי 'מענית החיוך' של נעיה
החיוך לא רק יגיע לכלל האוכלוסיה
אלא רמת החיוך תהיה כזאת שתאפשר
לכל בוגרי מערכת החינוך סיכוי להשתלב
בשוק העבודה. בניגוד לדעה המקובלת הבעיה
המרכזית של מערכת החינוך בישראל אינה
תקציבית. תקציב החינוך בישראל, ביחס למדינות
אחרות בעולם המערבי, גבוה יותר מהממוצע
עשרות מיליארדי השקלים שתקציב המדינה מפקד
למערכת החינוך לא הצליחו להפוך את

המערכת ליצירה וטובה. היצירה התקציבים יכולה
לסייע ולתמוך, אבל רק אם משתמשים
בהם בצורה נכונה ומושכלת. לפי כל העניינים
הקיימים כיום בישראל, למרות אידוע חד
בתקציב מערכת החינוך התוצאות של התלמידים
נמצאות הנסיגה מתמדת. מציאות זו סותרת
לתוסטן את הטענות שמועלות על ידי
אנשים וממשלות שונות המספקים בהפרחת סיסמאות
ריקות מתוכן ובחפוש אחרי הפיתרון הקל
אך הלא נכון. במקום זאת מציגים
נענה והליכוד פתרון חדש: מיון קבוצות
והכשרה מתמדת של המורים בישראל במקביל
להעלאת שכרם של המורים, יניבו תוצאות
בהתאם. חשוב להדגיש כי לא מדובר
רק בהעלאת שכר המורים כפי שמוצג
השכר והערב על ידי פוליטיקאים כאילו
ואחרים, אלא העלאת השכר המוענית במיון
קבוצות של איכות המורים. בכך ניתן
להשיג שתי ציפורים במכה: מצד אחד
העלאת מעמדו של המורה בישראל ובמקביל

לכך, שיפור משמעותי של רמת ההוראה
בישראל. כסף לבדו אינו ערובה לחינוך
טוב. בהמשך תוכנית החינוכית מצביעה נעיה
על חיסרון נוסף של מערכת החינוך
הקיימת. בניגוד להיגיון, השיטה הנכחית לא
מתקדמת במקצועות החשובים באמת: בכוונת הליכוד
לשנות את השיטה מן הקצה אל
הקצה ולהפוך את מערכת החינוך למערכת
שתתמקד בחשוב ובצריך ותניח בצד את
התפל והשול. בתוכנית נעיה' מפורטים שבאות
המקצועות החשובים שכל תלמיד בישראל יהיה
חייב לעמוד ואילו הם: קריאה וכתיבה
חשבון אנגלית מדע תנ"ך היסטוריה וזיונות
מחשבים מקצועות אלה, המכונים גם 'מקצועות
הליבה', יכשירו את תלמידי ישראל להתמודד
עם החיים במאה העשרים ואחת כשעלצידם
יטפחו הערכים והאמונה בזכויות לחיות בארץ
ישראל. לפי תוכנית נעיה' מערכת החינוך
תקדיש את מרב השעות למקצועות הליבה
ובכך תאפשר לתלמיד להתקדם במקצועות אלה

ולא במקצועות שתשיבותם פחותה בהרבה. אסור
לשטש את המציאות הקשה השוררת במערכת
החינוך בישראל. תוצאות המבחנים הבינלאומיים, לצד
האלימות הזוהר בבתי הספר ובקרב בני
נוער מתייבים התמודדות מערכתית לשינוי המצב
לא עוד פתרונות זמניים של ללא
ועוד ללא, אלא תוכנית כוללת הנוגעת
מענה לשלל הבעיות הקיימות כיום במערכת
החינוך. יש להציב חזון, מטרות ויעדים
שאלהם יש לשאול, אסור להסתפק בביצועות
מכאן וכן מדוע 'תוכנית נערה' מתכבדת
בתמישה עקרונות יסודי שבאמצעותם ניתן יהיה
לקדם ולהצטייז את תלמידי ישראל למקומם
הראוי בין עשר המדינות הראשונות בעולם
1. הטובים להוראה 2. לתת למנהל לנהל 3. מיקוד
במקצועות הליבה 4. סיוע מהיר לחלשים 5. השבת
הערכים לחינוך תמישה עקרונות היסודי הלו
מזלמים ומקפלים בתוכם את הדרך הנכונה
המהירה והיחידה להתחרת החינוך למקומו הראוי
כפי שהיה בשנותיה הראשונות של המדינה

לא עוד מפעלים של ציונים, לא
עוד ישלחן הבינוניות ולא עוד יהתעצרות
מהאמונת הבסיסיות הקשורות אותנו למועצת שלע
בניצוד לתוכנית או רפורמות חינוכיות קודמות
שעסקו בעיקר בתנאי השכר של המורים
כאשר רק בעקבות היתה התייחסות לשיפורה
של מערכת החינוך, התוכנית החינוכית של
נענה והליכוד מתייחסים למערכת החינוך כאם
מכלול אחד שלם. תלמידים, מורים, הישגים
וערכים. אין מקום לשפר רק ערך
אחד מהמשוואה כולה, אלא יש להענין
ליפול לכלל מרכיבי המשוואה שרק קידומם
המלא והשוויוני יביא לשיפור אמיתי מהותי
ועמוק במערכת כולה. מורים טובים, מנהלים
איכותיים בעלי סמכויות התמקדות בעיקר ולא
באפול עצד ליפול, ליפול וסיוע לכל
תלמיד ותלמיד לא יוצא מן הכלל
ביחד עם השבת הערכים הנאצלים עליהם
התחנכו כולנו רק שילובם של עקרונות
אלה יכול להביא לשינוי המוחלט. כי

זאת יש לומר: בשנים האחרונות מערכת
החינוך הייתה משופעת בתוכניות ופרורמות חינוכיות
כאלה ואחרות, טובות יותר ופחות, הבעיה
של כולן הייתה דומה, התמקדות בתלך
ממרכיבי הבעיה והתעלמות מהמכלול כולו. אין
משמעות להישאם מקצועיים טובים ללא ערכים
או עמורים טובים ללא מסורת ניהולית
תומכת ויעילה. כאשר הליכוד יתחזר לשלטון
אחד המהלכים הראשונים שעליו עם סדר
יותר של הממשלה ושל הצומד בראשה
יהיה שינוי יסודי של מערכת החינוך
בישראל. כבר עם הסבר, אין לנו
ספק כי הדבר ניתן לביצוע, השאלה
היחידה שעליה יש להשיב בכנות היא
האם יש כיום 'בשוק' הדעות הפוליטי
מפלה עם תוכנית חינוך מקיפה ואולטרנטיבית
שמאמינה, יכולה ורוצה להביא לשינוי המצב
נראה כי התשובה לשאלה זו היא
אחת: רק לעתיד ולליכוד יש תוכנית
חינוכית כוללת המתמודדת עם המשבר החינוכי

הקשה הפוקד את המדינה מזה שנים
רבות כי אין דרך קצרה להצלה
רק המתמיד, המאמין והמזיץ בסוף משיג
את מטרותיו. עוץ הפיתרון הנכון להצלת
העוץ משולה בתוכנית ובפעילות הממשלה לצמיחה
כלכלית ארוכת טווח, לאחר שהממשלה הצליחה
ביצוב הכלכלי של המשק היא יכולה
להתמקד בהעלאת פריון העבודה והיצור שיבאו
לצירת מקומות עבודה חדשים ואפשרו לנמצאים
מתחת לקו העוץ להשתלב בשוק העבודה
צעדים אלו יביאו לתוצר גבוה יותר
לנפש ולצמיחה מתמשכת שפירושה, מקומות עבודה
נוספים, הכנסה גבוהה יותר לנפש ואפשרות
לסייע לשכבות החלשות יותר. העלאת רמת
החיים הריאלית מעבר המשק לצמיחה מאפשר
לממשלה להעלות את רמת החיים הריאלית
ע"י הזדלג הכנסתם הריאלית של האזרחים
והזדלג כח הקניה שלהם. אי לכך
לפעל הממשלה גם להוזלתם של מוצרים
ושירותים והעלאת איכותם. הממשלה תמשיך ותפתח

את המערכות המספקות לצרכן מידע ובקרה
על טיב המוצרים והשירותים שהוא מקבל
ומעודד תחרות בין יצרנים מוכרים וספקי
שירותים ללאבות הצרכן. בנוסף לכך תימשך
חשיפת המשק ליבוא מתחרה שתביא לאורק
השנים להתעלות ענפים רבים במשק
חיים הררי (נשיא מכון ויצמן לשעבר)

כידוע

לד"ר, אנו הוא זה שבד"ר מספק
את ה"בידור" המדעי והטכנולוגי המפאשם שלנו
אך הפעם הציג היור שלנו שאצלי
את דעתו האישית על המתרחש באותו
אזור בעולם שממנו באנו. מעולם לא
הייתי ואם לא אהיה פקיד ממשיג
ואין בידי כל מידע מסווג. השקפת
מתבססת כולה על מה שעיני רואות
על מה שאני קורא ועל העובדה
שמספחת חיה שם כבר כמעט 200
שנה. אתם רשאים להתיתס לדעת כאן

זו של נהג מונע בעל אוצר
מימרות אות את חוקרים בבקרכם בארץ
זרה

יכולת לחלוק צימכם כמה עובדות מרתקות
וכמה האישים אישים אודות הסכסוך הישראלי-ערבי
אולם באלה אעץ רק ברפחלי; אני
מעדיף להקדיש את מרבית הערותי לתמונה
הרחבה יותר, של האזור והמקום שהוא
תופס באירועים העולמיים. כוונתי היא לכל
האזור שבין פקיסטן למזרח, שרבו המכרע
היו ערבי ומוסלמי, אבל כולל מיצוטים
לא-ערביים רבים וכן כמה מיצוטים לא-מוסלמיים
ראויים לציון

מדוע זה איננו מתיחס ישירות
לישראל ושכנותיה הקרובות? זאת מפני שישראל
וכל הבעיות הקשורות בה – למרות
כל מה שאנחנו קוראים או שומעים
מן התקשורת העולמית – איננו הנושא

המרכז, ומעולם לא היתה הנושא המרכזי
בכל התפוצות שעברו על האזור הזה
נכון שיש סכסוך ישראלי-ערבי בן 100
שנה, אך לא כאן מתרחש המופע
שמת במלחמת איון-עירק אין שום קשר
עם ישראל: הרצח ההמוני המתרחש בימים
אלה בסודן, כשהשלטון הערבי-מוסלמי טובח באזרחים
השחורים הנוצרים, אין לו שום קשר
לשאלה: הדיווחים הרבים מאלג'יר, אודות רציחות
של מאות אזרחים בכפר זה או
אחר בידי אלג'יראים אחרים, אין לו
דבר וחצי דבר עם ישראל: סדאם
חוסין לא פלש לכובית, איים על
ערב הסעודית ושחט בהני עמו בגלל
ישראל

מצרים לא השתמשה בגז רעים נגד
תימן בשנות הששים בגלל ישראל: אסד
האב לא הרג עשרות אלפים מאזרחי
ארצו בשבוע אחד באם-חמה שבסוריה בגלל

ישראל; לאחיזה של הליבאן באפגניסטן ולמחמת
האזרחים שם אן כל קשר לישראל
החבלה הלובר במטוס פאן-אמריקן אינע קשורה
לישראל, והיית יכול להמשיך כך עוד
ועוד

שורש הבעיה טמון בכך שכל המרחב
המוסלמי אינע מתפקד, תבא אשר תבא
משמעותה של מילה זו, והדבר היה
קורה גם אילו הצטרפה ישראל לליגה
הערבית ופלטון העצמאית היה קיימת כבר
מזה מאה שנה. 22 המדינות החברות
בליגה, ממאורטניה ועד נסיכוות המפרץ, מחזיקות
אוכלוסיה של 300 מיליון בני-אדם
יותר מכו של ארה"ב, וכמעט כמו
של האיחוד האירופי לפני התרחבות המרחב
היבשתי שלהן גדול יותר מארה"ב או
מאירופה כולה. 22 המדינות האלה, עם
כל הנפט ואוצרות הטבע שלהן, יש
תוצר לאומי אומי קטן מזה של

הולנץ ובלאיה יחד, ובשיעור של מחצית
התל"י של קלפורניה לבדה. בתוך התל"י
העלוב הזה יש פצעים שלא יאומנו
בין עשירים לעניים, כשרבים מדי מהעשירים
עשו את הונם לא הודות להצלחה
בעסקים, כי אם בעזרת שלטון מושחת
מזבן החברת של הנשים ארוץ בהרבה
מזה שהיה בעולם המערבי לפני 150
שנה; זכויות האדם נמצאות מתחת לכל
תקן סביר, על אף הצובדה המאוחדת
שלוה נבחרה כיושבת-ראש ועדת האו"ם לזכויות
האדם; לפי דו"ח שהכין ועדת אינטלקטואלים
ערבים, ואשר פורסם בחסות האו"ם, כמות
הספרים שתורגמו בכל העולם הערבי, קטנה
בהרבה מאלה שתורגמו ביוון הקטנה לבדה
סך כל הפרסומים המדעיים שהפיקו 300
מיליון ערבים קטן מזה של 6
מיליון ישראלים; שיעור הילודה באזור גבוהים
מאד, ומגברים את העוני, את הפצעים
החברתיים ואת ההתזדרחות התרבותית, וכל זה

קורה באזור שרק לפני 30 שנה
נחשב לאזור השני בעולם מבחינת עושר
ואשר בשלב מסוים בהיסטוריה היווה אחת
מהתרבויות המתקדמות בעולם

אפשר בהחלט לקבוע שכל
זה יוצר בית-גידול חסר-תקדים לעוזנים אכזריים
רשתות טרור, קנאות הסתה, חזיתות מתאבדים
והתנצחות כאלו. עובדה נוספת היא שבאזור
זה כמעט כולם מאשימים בכך את
ארה"ב, את ישראל, את תרבות המערב
את היהדות ואת הנצרות ואת כל
אחד וכל דבר - מלבד את
עצמם

האם אני אומר את כל זאת
בתחושת סיפוק של מי שזן בכיסלונותיהם
של אויביו? לא ולא; אני מאמין
בהחלט שהעולם היה מקום הרבה יותר
טוב, ושהסביבה הקרובה שלי היתה הרבה

יותר נעימה ושלווה, לו פני הדברים
היו אחרת.

ועלי גם לומר מילה טובה
על מיליוני האנשים הטובים, ההגונים והישרים
שביניהם מוסלמים אדוקים, ואם כאלה שאינם
כה דתיים אך גדלו במשפחות מוסלמיות
הרחם קורבנות כפולים: גם של האיסלמופוביה
שהעולם החיצון מפתח כיום, וגם של
סביבתם הקרובה, שחוסר התפקוד שלה שובר
את ליבם. הבציה היא שהרוב הדומם
של המוסלמים הללו איננו נוטל חלק
בטחור ובהסתה, אולם גם אינו יוצא
חוצץ כנצדה. מתדע זה שלהם עושה
אותם למשתפי פעולה, וביניהם יש מנהיגים
פוליטיים, אינטלקטואלים, אנשי-עסקים ורבים נוספים. מרביתם
יודעים להבדיל בין טוב לרע, אבל
חוששים להביע את דעתם
אירועי השנים האחרונות

העצמו ארבעה נשאים, שהתקיימו מאז ומתמיד
אך מעולם לא היו כה שלוחי-רסן
כמו בתפוכות המתרחשות כיום באזור. אלה
הם ארבעת העמודים עליהם נשען הסכסוך
העולמי העכשווי, ושמא עלינו להתייחס אליו
כבר כ'מלחמת-העולם השלישית' שטרם הוכרזה? אין
לי כינוי טוב יותר למצב העוכחי
יתכן שתעבורנה עוד מספר שנים בטרם
יכירו בו כולם כמלחמת-עולם, אולם אנחנו
כבר נתנים צמק בתוכו

המרכיב הראשון הוא
המתבטח המתאבד. מתבטחים אינם המצאה
חדשה, אולם הם נעשו פופולאריים
אם אני רשאי להשתמש בביטוי זה
רק לאחרונה. נראה שאף אחרי
ה-11 בספטמבר, חוב העולם המערבי איננו
מבין עדיין נשק זה. זהו נשק
פסיכולוגי רב-עוצמה. לפגיעת המחשית והישרה חשיבות
משנית; סך כל האבדות ממאות הפיאצים

בשלוש השנים האחרונות בישראל קטן בהרבה
ממספר הרואי תאונות הדרכים: כמותית ה-11
בספטמבר היה פחות קטלני מרצידות אדמה
רבות: בתוך יום אחד מתים מאידם
באפריקה בני-אדם רבים יותר מכל הרוסים
שנפרא מידי מתבלים מתאבדים צ'צ'ניס-מוסלמים, מאז
החל שם הקונפליקט: סדאם הרז מידי
חודש יותר אנשים מאשר כל אלה
שמתו בגלל מתבלים מתאבדים מאז כיבושה
של עירק ע"י כוחות הקואליציה

אז מה

כל הרעש סביב המתבלים המתאבדים? זה
יזר כותרות: זה מרשים: זה מפחיד
זה מוות אכזרי ביותר, עם חלקי
אפות ופצעים איומים שרבים מהנפגעים יסבלו
מהם עד סוף ימיהם. תמיד מראים
את זה בטלוויזיה בפרט-פרטים. פיאז אחד
כזה, בסיוע הכיסוי התקשורת, ההיסטרי, עלול
להרוס לכל מדינה את תעשיית התעוררות

עפרק זמן מחושק, כפי שקרה בבאלי
ובאורקיה